VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 130 — Vol. XLIX vuosikerta Sudbury, Ont. Lauantaina, marrask. 6 p. 1965 — Saturday, Nov. 6, 1965

Vaalikampanja viimeisellä suoralla

NDP:n kannatus lisääntynyt suuresti viimepäivinä; vanhojen puolueiden johtajat kohtaavat vastatuulta kokouksissa

Toronto. — Canadan poliittisen tilanteen kehitystä vaalikampanjan aikana tutkinut ja edelleen tutkiva poliittinen tiedemies Peter Regenstreif tiedoitti, että Uuden demokraattisen puolueen (NDPn) kannatus on viimeaikoina lisääntynyt Etelä-Ontariossa siinä määrin, että liberaalien toiveet asemiensa voimistuttamisesta siellä ovat saaneet pahan takapotkun. "Koko Luoteis-Ontarion alueen tilanteen kaikkein tärkeimpänä tekijänä on NDPn kannatuksen suuri kasvu", sanoi mr. Regenstreif valittaen, että se vähentää liberaalien voiton mahdollisuuksia juuri siellä, missä liberaalit ovat toivoneet saavansa lisäkannatusta.

NDP:lla SUURIA KOKOUKSIA

Viimepäivien aikana tapahtunutta työväenliikkeen vaalikampanjan tuntuvaa edistystä kuvaa ehkä parhaiten se, että Uuden demokraattisen puolueen vaalikokoukset ovat saaneet entistä suuremman kannatuksen.

Samaan aikaan kun vanhojen puolueiden johtajat, niin pääministeri Lester B. Pearson kuin toryjohtaja John Diefenbakerkin, ovat kohdanneet yhä lisääntyvää oppositiota kokouksissaan, NDPn ennätyssuurissa kokouksissa vallitsee mitä innostunein mieliala ja miltei jakamaton harmonia.

Torstai-iltana Toronton Maple Leaf Gardensissa pidetty NDPn vaalikokous, missä puhui puolueen kansallinen johtaja Tommy Douglas ja NDPn paikalliset ehdokkaat, oli suurin ja innostavin vaalikokous Torontossa näiden vaalien aikana.

Tässä jättiläiskokoisessa Toronton kokouksessa, missä oli 12,000 osanottajaa, NDPn kansallinen johtaja, mr. Douglas sanoi, että jos jäsenet ja kannattajat työskentelevät riittävän voimaperäisesti "NDP:lla on mahdollisuus nousta suurimmaksi puolueeksi" ensi maanantaina suoritettavissa vaaleissa.

Montrealissa keskiviikkona pidetty NDP:n vaalikokous, missä puhui Tommy Douglas ja puolueen maakuntajohtaja Robert Cliche, oli poliittisten huomioitsijain arvelun mukaan suurin vaalikokous koko Quebecin maakunnassa. Show Martissa pidettyyn kokoukseen osallistui 3,000 innokasta henkilöä ja mr. Douglas "ennusti" että NDP suorittaa nyt Quebecin maakunnassa "läpimurron" valitsemalla siitä maakunnasta ensimmäisen kerran kolme edustajaa Ottawaan.

Montrealin kokous tervehti raikuvilla suosionosoituksilla mr. Douglasia kun hän esitti vanhojen puolueiden pääministereistä seuraavan kuvauksen:

"Mackenzie King osoitti, että mies voi olla elinikänsä pääministerinä. John Diefenbaker osoitti, että kuka tahansa voi olla pääministeri ja Lester Pearson on osoittanut, että pääministeriä ei tarvitakaan."

Toronton kokouksen edellä antamansa sanomalehtihaastattelun yhteydessä mr. Douglas antoi pääministeri Pearsonille julkisen haasteen siitä, että aikooko liberaalipuolue, jos se tulee valituksi, turvautua vaalien jälkeen maan talouselämää hidastuttavan "tiukkaan rahaohjelmaan". Viitaten arvovaltaisten piirien antamiin tietoihin, että hallitus suunnittelee "tiukkaa rahaohjelmaa", hän vaati mr. Pearsonin antamaan asiasta julkisen vastauksen ennen vaaleja eikä vasta vaalien jälkeen.

(Pääministeri Pearson hyökkäsi torstai-iltana tätä lausuntoa vastaan mutta ei sanonut muuta kuin sen, että liberalipuolueen hallitus tulee, jos se tulee valituksi "tekemään kaikkensa maan talouselämän edistämisen—hyväksi".)

PUOLUEJOHTAJILLE POLIISIVARTIO

Toronto. — Uuden demokraattisen puolueen johtaja Tommy Douglas sanoi täällä torstai-iltana saaneensa tietää, että RCMP tulee antamaan suojelusta puolueiden kansallisille johtajille vaalikampanjan loppuajaksi.

Tämä johtuu siitä kun sekä liberaalit että konservatiivit ovat väittäneet, että niiden puoluejohtajia on uhkailtu henkilökohtaisesti. Pääministeri Pearsonin kerrotaan saaneen Peterboroughssa keskiviikkona puhelimitse murha-uhkauksen. Oppositiojohtaja John Diefenbakerin kerrotaan joutuneen torstaina uhkauksen kohteeksi Edmontonissa. Tiistai-iltana löydettiin pommi Montrealissa Show Martista, missä pääministeri Pearson puhui. RCMPn virkailijat ovat kuitenkin sanoneet, etteivät he tiedä mitään tällaisen henkilövartiopalvelun järjestämisestä.

Toronto. — Uuden demokraattisen puolueen quebecilainen johtaja Robert Cliche sanoi täällä torstaina, että NDP:lla on hyvä mahdollisuus voittaa Quebecissa 15—20 edustajapaikkaa. (NDP:llä ei ollut nyt hajoitetussa parlamentissa yhtään edustajaa Quebecista ja puolueen kansallinen johtaja Tommy Douglas puhui keskiviikkona "läpimurrosta" jonka perusteella hän toivoo saatavan 3 edustajaa valituksi Quebecista.)

Mr. Cliche sanoi myös, ettei hän pidä sattumana sitä kun NDP:n keskiviikkoisesta tilaisuudesta Montrealissa muodostui Quebecin suurin vaalikokous tämän kampanjan aikana. "Meillä ei ole niitä mahdollisuuksia kokousten järjestämiseksi kuin on liberaaleilla", hän sanoi. "Me lähetimme vain 90,000 kutsukirjettä — meidän puolueemme on antanut taisteluhaasteen liberaaleille Montrealin saarella."

VAIN YKSI PÄIVÄLEHTI NDP:n PUOLELLA

Toronto. — Kansallisesti suoritettu tutkimus on todennut, että ainoastaan yksi päivälehti antaa näissä vaaleissa tukensa NDP:lle. Myös todetaan, että vain viisi sellaista lehteä, jotka 1963 tukivat liberaaleja, on näissä vaaleissa kääntynyt konservatiivien kannattajiksi. Ne ovat Toronto Globe and Mail, Toronto Telegram, Hamilton Spectator, Regina Leader-Post ja Saskatoon Star-Phoenix.

Liberaalipuolueen kannattajana kauan tunnettu Windsor Star-lehti propagoi "vähemmistöhallituksen" valitsemisen puolesta ilmaisten samalla toivomuksen, että se johtaisi kansallisten johtajain vaihtamiseen kummankin vanhan puolueen toimesta.

Varauksellisen tuen NDP:lle antaa ranskankielinen Le Devoir-lehti Montrealissa kehoittaen äänestämään NDPn ja liberaalien "parhaita miehiä".

Toronton Globe and Mail, joka viime vaaleissa kääntyi äkkiarvaamatta konservatiivien kannattajasta liberaalien tukijaksi, sanoo nyt olevansa "pettyneen" pääministeri Pearsonista. Telegram viittaa liberaalien skandaaleihin ja sanoo, ettei sillä ole muuta mahdollisuutta kuin palata takaisin konseravtiivien riveihin.

Kaikkiaan 21 päivälehteä tukee konservatiivipuoluetta ja 18 liberaalipuoluetta, maan 98:n muun päivälehden väittäessä olevansa itsenäisiä eli sitoutumattomina kumpaankaan vanhaan puolueeseen, tarkoittaen se sitä, että kumpi tahansa vanha puolue on niiden puolue.

VIIME TIEDOT

Hamilton. — Ontarion työsuhdelautakunta havaitsi tällä viikolla, että hamiltonilainen National Steel Car-yhtiö oli toiminut työsuhdelain vastaisesti kun se oli erottanut neljä työläistään siitä syystä, että he olivat osallistuneet unionsa toimintaan. Yhtiölle annettiin määräys maksaa erotetuille työläisille heidän palkkansa taannehtivasti ja ottaa heidät takaisin palvelukseensa.

Ottawa. — Vaalivirkailijat ovat ilmoittaneet, että äänestyslipun on merkittävä vain x-kirjaimella mustalla lyijykynällä piirrettynä äänestäjän suosiman ehdokkaan nimen kohdalle. Muussa tapauksessa äänestyslippua ei voida hyväksyä ääntenlaskussa ja voi käydä siten, että äänestyslippu joutuu niiden kymmenien tuhansien joukkoon, jotka on aikaisemmin hylätty jokaisissa liittoparlamentin vaaleissa.

Toronto. — Torstaina täällä Maple Leaf Gardensissa pidetyssä uusdemokraattien vaalikokouksessa oli läsnä 12,000 ihmistä — suurin kokous mitä puolue on kyennyt järjestämään tähän mennessä. Kokouksessa ilmaistiin selvästi se, että molemmat vanhemmat puolueet — niin liberaalien kuin konservatiivienkin — on tuomittava edesottamuksistaan.

Quebec. — Quebecin oikeusministeri Wagner ilmoitti torstaina, ettei ollut esitetty siinä määrin todisteita jotta voitaisiin esittää rikoslain perusteella syytöksiä niitä kuutta social credit puolueen jäsentä vastaan, joiden väitetään lupautuneen kannattamaan liberaaleja v. 1963 vaalien jälkeen. Samalla oli syytetty, että kysymyksessä oli myös lahjuksia.

YK:n valiokunta Smithiä vastaan

Länsileiri päätöslauselmaa vastaan

New York. — Maailman kaikkien valtioiden tulee kaikin tavoin vastustaa Rhodesiaa hallitsevaa Ian Smithin johtamaa valkoista vähemmistöä eristämällä yksipuolista itsenäisyysjulistusta, sanotaan YK:n huoltohallintovaliokunnan hyväksymässä päätöslauselmassa. Päätöslauselman puolesta äänesti 79 valtuutettua, 8 äänesti vastaan 17 maan edustajain pidättyessä äänestämästä. Puolesta äänestäneisiin kuuluivat kaikki Aasian, Afrikan ja sosialististen maiden edustajat sekä eräiden latinalaisen Amerikan maiden edustajat. Vastaan äänestivät Portugalin, Etelä-Afrikan, USA:n, Australian, Belgian, Canadan, Hollannin ja Uuden Seelannin valtuutetut.

Valiokunta kehotti vielä kerran Englantia ensi tilassa vapauttamaan kaikki poliittiset vangit, kumoamaan kaikki vaino- ja diskriminoimislait, poistamaan kaikki afrikkalaisen väestön poliittista toimintaa jarruttavat esteet, mitä töimään vuonna 1961 voimaan astuneen rotusyrjintää sallivan perustuslain sekä välittömästi perustamaan kaikkien poliittisten puolueita edustavan uutta perustuslakia valmistelevan konferenssin. Uuden perustuslain tulee perustua yleiseen äänioikeuteen ja määrätä mahdollisimman lähenen ajankohta Rhodesian itsenäisyyden julistamiselle.

Englannin valtuuskunta pidättyi mielenosoituksellisesti ottamasta osaa päätöslauselmasta suoritettuun äänestykseen ja Englannin valtuutettu Brown kehotti hylkäämään päätöslauselmaluonnoksen.

SUURI TAANTUMUSLIITTOUTUMA HANKKEILLA

Washington. — Rhodesian pääministeri Ian Smith uskoo kehityksen ajan mittaan johtavan Rhodesian, Etelä-Afrikan, Mosambikin ja Angolan liittoon, joka on todennäköinen ja luonnollinen, ei vain taloudellisista, vaan myös strategisista syistä.

(Jatkuu sivulla 4)

Washington odottaa Pearsonin voittoa

Toronto. — Täkäläisen aamulehden, Globe and Mailin Washingtonin kirjeenvaihtaja Bruce MacDonald tiedoitti torstaisen uutiskatsauksensa yhteydessä, että USAn ulkoministeriö suosii pääministeri Lester Pearsonin liberaalihallituksen uudelleen valintaa.

Havaittavissa oleva välinpitämättömyys on suuri vastakohta edellisille vaaleille, sanoo mr. MacDonald palauttamatta aivan suorasukaisesti lukijainsa mieliin sitä tapaa, miten Yhdysvallat silloin sekaantui maamme sisäisiin asioihin. Mainitun kirjeenvaihtajan selityksen mukaan, tämä "välinpitämättömyys perustuu siihen vakaumukseen, että pääministeri Lester Pearsonin hallitus tulee uudelleen valituksi.

"Ei näytä olevan mitään epäilyä siitä, että Yhdysvaltain huomio kiinnitettäisiin paljon terävämmin vaalikampanjan kehitykseen jos siellä olisi laajalle ulottuva uskomus, että oppositiojohtaja John Diefenbaker olisi saavuttaa "comebackin" konservatiivihallitukselle.

Mr. Pearsonia, joka tuli laajalti tunnetuksi ja hyvin pidetyksi ensin Canadan suurlähettiläänä Washingtonissa ja sitten Canadan ulkoministerinä, Yhdistyneet Kansakunnat-järjestössä, pidetään miehenä jonka kanssa Yhdysvallat voi järjestää terveet työskentelysuhteet.

"Huolimatta presidentti Johnsonin ärtymyksestä siitä kun Pearson ehdotti kuluvan vuoden alkupuolella ilmapommituksen lopettamista Vietnamissa, Yhdysvaltain hallitus on yleisesti puhuen havainnut, että sen suhteet liberaalihallituksen ovat olleet paremmat mitä ne olivat toryhallituksen . . ." sanoo mr. MacDonald.

Puhuessaan Vancouver-vaalipiirissä puolueensa ehdokkaana olevan Charles Caronin puolesta, Canadan kommunistisen puolueen johtaja William Kashtan, joka on itsekin ehdokkaana Torontossa, sanoi jokin päivä aikaisemmin mm. seuraavaa:

"Liberaalipuolue on kaikkein suosituin puolue amerikkalaisissa piireissä Canadassa ja ne amerikkalaisetupiirit pyrkivät saamaan liberaalit uudelleen valta-asemaan."

Hän myös kuten edellämainittu mr. MacDonald, vertasi nykyisiä vaaleja vuoden 1963 vaaleihin, jotka Kashtanin selostuksen mukaan pakoitettiin pidettäväksi siten, että Yhdysvallat sekaantui Canadan sisäisiin asioihin ydinasekysymyksessä.

"Liberaalipuolueella on suuremmat hengenheimolaisuussuhteet Yhdysvaltain kanssa", sanoi Kashtan. "Yhdysvallat painostaa nytkin Canadaa omaksumaan vissejä ohjelmia mutta tämä painostus ei ole niin suoraviivaista, mitä se oli edellisissä vaaleissa."

Kashtanin puheen mukaan Yhdysvallat panostaa nyt Canadaa 1) antamaan kannatuksensa Yhdysvaltain sodalle Vietnamissa; 2) Canadaa liittymään Amerikan valtojen järjestöön — OAS:iin ja 3) suostumaan siihen, että Canadan vesiresursseja ...

Uusdemokraatit toteavat 2 kansan olemassaolon

Montreal. — Uusdemokraattien johtaja T. C. Douglas sai täällä torstaina osakseen myrskyisät suosionosoitukset kun hän puhui noin 3,000 henkilöä käsittävälle väkijoukolle ja sanoi, että vain hänen johtamansa puolueen ehdokkaat voisivat kunnallisella tavalla edustaa parlamentaarista reformiliikettä Quebecin maakunnassa.

Korostaen sitä, että Uuden demokraattisen puolueen uudistetussa perustuslaissa huomioidaan se, että Canada muodostuu kahdesta kansasta mr. Douglas syytti, että vanhat puolueet ovat jakaneet Canadan alueellisiin, roduin ja uskonnollisiin perusteihin.

Uusdemokraattien kokous pidettiin keskikaupungilla sijaitsevassa Showmartin hallissa, samassa missä liberaalien johtaja Pearson oli esiin tynyt edellisenä päivänä. Uusdemokraattien kokous oli äänekäs, mutta sen kuluessa ei nähty mitään sellaista separatistien mielenosoitusta, joka oli vähältä tehdä täydellisesti merkityksettömäksi pääministeri Pearsonin kokouksen.

Douglasin kokouksessa oli läsnä 10 poliisia ja 35 puolueen virkailijaa sellaisen tapahtuman varalta, mutta heitä ei tarvittu.

Mr. Douglas ja hänen vaimonsa saapuivat saliin yhdessä puolueen quebecilaisen johtajan Robert Clichen ja hänen vaimonsa kanssa. Kahden turvallisuuspoliisin oli raivattava heille tie läpi innostuneesti suosiotaan osoittavan joukon läpi.

Puolueen järjestäjät kertovat, että kokous oli suurin mitä puolue on koskaan onnistunut järjestämään Quebecissa.

Uusdemokraattien johtaja sanoi olevansa vakuutettu, että puolueen quebecilainen johtaja Cliche tulee valituksi Beaucen vaalipiirissä. Hän sai voimakkaimman suosionosoituksen kun hän aloitti puheensa ranskankielellä ja lisäsi, että vaikka hänen ranskankielensä ei ole ehdottomasti sujuvaa, niin "meidän käsitteemme ja tavoitteemme ovat samat sillä olemme hyvän tahdon ihmisiä."

Paitsi mr. Douglasin 30 minuuttia kestänyttä puhetta kokous toimitettiin täydellisesti ranskankielellä.

Mr. Douglas sai osakseen kuulijansa suosion kun hän sanoi, että Canadan kohtalona ei tule olla Yhdysvaltain vallanalaisuuteen joutuminen.

Martin syyttää kommunisteja arvostelusta

Windsor. — Ulkoministeri Paul Martin sanoo, että lentolehtinen, missä syytetään liittohallitusta Yhdysvaltain "barbaarisen sodan" tukemisesta Vietnamissa, on Canadan kommunistien käsialaa.

Mr. Martinin yhtenä vastaehdokkaana Essex East vaalipiirissä oleva, kommunistisen puolueen ontariolainen johtaja Bruce Magnuson sanoo kuitenkin, että hänen puolueellaan ei ole osaa eikä arpaa ko. lentolehtisen laatimisen ja levittämisen kanssa. Toisaalta mr. Magnuson sanoo kuitenkin yhtyvänsä siihen arvosteluun, mitä mainitussa lentolehtisessä kohdistetaan Vietnamin asian johdosta liittohallitusta vastaan.

Hallituksen Vietnam-asennetta arvostelevassa lentolehtisessä sanotaan liittohallituksen tukevan "Yhdysvaltain raakaa Vietnam-ohjelmaa" ja edelleen, että "Paul Martin . . . hallituksen pääpuhemiehenä, tukee jatkuvasti sitä epäinhimillistä ohjelmaa."

Mr. Magnuson sanoo, että hallituksen ohjelman arvostelu on melko yleistä Canadan kansan keskuudessa, mutta siitä huolimatta yritetään selittää, että hallituksen ulkopolitiikan arvostelu on kommunistien työtä.

Hän sanoo ko. lentolehtien allekirjoittajan olevan kansalaiskomitean (citizen's committe), millä ei ole hänen tietääkseen mitään tekemistä kommunistisen puolueen vaalikomitean tai Canadan kommunistisen puolueen kanssa.

Mr. Martin sanoo jättävänsä huomioonottamata tämän lentolehtisen.

Linjoittumattomat maat ydinaseriisunnan puolesta

United Nations. — Kahdeksan valtiota vaati eilen, että olisi pikaisesti päästävä sopimukseen ydinaseiden ehkäisemiseksi.

Diplomaattipiireistä ilmoitettiin että Yhdysvallat, Britannia ja Neuvostoliitto olivat jo hyväksyneet ehdotetun päätöslauselmaluonnoksen, mutta Ranska oli vastustanut sen hyväksymistä.

Tarkkailijat täällä sanovat ,että sopimusluonnoksen hyväksyminen suurempien ydinasevaltojen toimesta merkitsee suurta edistysaskelta kohti tavoitteen saavuttamista, mutta se ei silti ole täydellinen vakuute siitä, että sellainen sopimus olisi pikaisesti saavutettavissa.

Ehdotus päätöslauselmaksi esitettiin 117-jäseniselle YKn poliittiselle komitealle Geneven 17jäsenisen aseistariisumiskomitean kahdeksan linjoittautumattoman maan toimesta kompromissiehdotuksensa niille, mitkä esitettiin aikaisemmin Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton toimesta.

Uuden päätöslauselman esittäjinä ovat Ruotsi, Brasilia, Burma, Etiopia, Intia, Meksiko, Nigeria ja Yhdistynyt Arabitasavalta.

Yhdistyneen Arabitasavallan ilmoitetaan saaneen neuvostoliittolaisen suostumuksen ehdotukselleen juuri ennenkuin se esitettiin.

Linjoittumattomien maiden ehdotuksen mukaisesti ydinaseita omistavien maiden olisi sovittava siitä, että niiden ei sallittaisi joutua niitä vielä omistamattomien maiden käsiin joutumista, minkä lisäksi näiden olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin näiden aseiden rajoittamiseksi ja lopullisesti hävittämisksi.

Aikaisemmassa Neuvostoliiton taholta esitetyssä päätöslauselmaehdotuksessa esitettiin, että NATO-liitto estettäisiin saamasta näitä aseita järjestettäväksi aikomuksensa monenkeskeisen laivaston käyttöön jota vastoin Yhdysvaltain sopimusehdotuksen mukaan sellainen toimenpide sallittaisiin.

Kahdeksan valtion esittämässä päätöslauselmaehdotuksessa kehoitetaan kaikkia valtioita ryhtymään kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin jotka johtaisivat mahdollisimman aikaiseen sopimukseen siitä, että voitaisiin torjua ydinaseiden useimpien valtojen käsiin joutuminen ja että Geneven aseistariisumiskonferenssi kokoontuisi mahdollisimman aikaisin siihen suuntaan tähtäävän sopimuksen laatimiseksi.

Kilpirauhasvikoja todettu radioaktiivisen laskeutuman kohteiksi joutuneissa

Washington. — Yhdysvaltain hallituksen palveluksessa oleva tri Robert Conard sanoi sanomalehtimiehille tällä viikolla, että joissakin Marshallin saarien asukkaissa on todettu kilpirauhasvikoja sen jälkeen kun ihmiset olivat joutuneet kosketukseen Yhdysvaltain ydinasekoeräjäytyksessä aiheutuneen radio aktiivisuuden kanssa.

Tri Conard sanoi, että oli olemassa merkkejä siitäkin, että v. 1954 maaliskuussa suoritetun ydinpommi räjäydyttämisen jälkeen todetun radioaktiivisen laskeutuman jälkeen oli tapahtunut kilpirauhasten turmeltumista, jotka ovat johtaneet siihen, että nuorempien ihmisten kasvu oli hidastunut.

Tri Marshall johtaa Marshallin saariston (Tyynellämerellä) ja Brookhavenin (Long Islandissa) Yhdysvalloissa olevan laboratorion välillä tutkimustöitä tämän asian johdosta. Hänen pääasiallisin tehtävänsä on antaa lääketieteellistä apua Rongelapin saaren asukkaille kilpirauhasvikojen takia.

Hänen suorittamansa tutkimukset osoittavat, että niiden tuloksena on tehtävä uusi arviointi siitä kuinka kauan radioaktiivisuus voi olla vaarallista. Kysymyksessä on sellainen laskeutuma kuin radioaktiivisen jodin, mitä ydinräjäytyksen lähellä olleet ihmiset voivat ottaa kehoonsa ruoan ja veden kanssa.

Samalla ilmoitettiin, että niiden 82 Rongelapin asukkaan keskuudessa, jotka joutuivat radioaktiivisuudelle altiiksi maaliskuussa 1954 on todettu 10 uutta kilpirauhasvioittumistapausta. Aikaisemmin todettiin, että kuusi muuta potesi kilpirauhasvikoja. Yhdessä tapauksessa on todettu, että kysymyksessäoleva henkilö kärsi kilpirauhassyövästä.

Rongelapin tapauksissa ilmoitettiin sen jälkeen kun ilmoitettiin viime viikolla, että mahdollisesti on olemassa jonkinlainen yhteys radioaktiivisuuden Utahissa ja Arizonassa laskeutumisen ja näiden alueiden lapsien keskuudessa ilmenneen epäillyttävän kilpirauhasvikojen kanssa.

Puhelinyhtiön voitto uuteen ennätystasoon

Toronto. — Tällä viikolla ilmoitettiin, että Bell Telephone of Canada oli saanut tämän vuoden ensimmäisen 9 kuukauden kuluessa 14.2 prosenttia enemmän voittoa kuin vastaavana aikana viime vuonna. Voltoksi mainittiin ajalta merkittin $64,376.476.

Yhdysvaltain avarushallinto suunnitteli aikaisemmin, että tämän viikon alussa olisi lähetetty kaksi satelliittia matkalle kiertämään maapalloa. Tarkoituksena oli lähettää ensin miehittämätön satelliitti matkalle ja sen jälkeen miehitetty, joka suunnitelman mukaan olisi saavuttanut yhteyden aikaisemmin matkalle lähetetyn kanssa. Yritys kuitenkin epäonnistui tällä kertaa, sillä ensimmäinen satelliitti ei saavuttanutkaan suunniteltua kiertorataansa. Tästä syystä oli peruutettava toisen (miehitetyn) satelliitin matkalle lähettäminen. Kuvassamme yhdysvaltalainen astronautti Thomas Stafford, joka olisi tällöin suorittanut ensimmäisen matkansa avaruuteen.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Ratkaisun hetki

Useimmat kansalaisemme, kuten canadalaiset yleensä, ovat lehtemme tämänpäiväisen (perjantaisen) numeron ilmestymisaikaan mennessä vetäneet omat johtopäätöksensä maanantaina, marraskuun 8 pnä suoritettavista liittovaaleista ja myös siitä, mitä meiltä kaikilta vaaditaan yksityisesti ja yhteisesti. Yksi tärkein seikka tässä vaiheessa on korostaa sitä tosiasiaa, että jokainen ääni on tärkeä ja että "kotipuoluelaiset", eli ne, jotka eivät äänioikeuttaan käytä, kantavat osavastuun siitä, jos maan asioita hoidetaan huonosti. Täyttäkäämme siis kansalaisvelvollisuutemme ja käykäämme viimeistä miestä ja naista myöten äänestämässä.

ERÄITÄ PÄÄYSYMYKSIÄ

Loppuvaiheessa olevan vaalikampanjan aikana on tullut ilmeiseksi, että yhtenä erittäin tärkeänä kysymyksenä näissä vaaleissa on Yhdysvaltain ja Canadan väliset suhteet. Vaaliväittelyn kohteena on ollut sellaisia suuria asioita kuin Canadan mahdollinen osallistuminen Yhdysvaltain likaiseen sotaan Vietnamissa; Canadan ja Yhdysvaltain välinen autosopimus; kysymys Yhdysvaltain peukalon alla olevaan Amerikan valtojen järjestöön (OAS) liittymisestä; Canadan vesiresurssien tavoittelu Yhdysvaltain toimesta jne.

Sisäpoliittisista kysymyksistä on saanut suurinta huomiota riittämätön vanhuudeneläke, yliopistojen korkeat lukukausimaksut, kauan luvattu, mutta vieläkin ilmassa leijaava sairaushuoltolaki, Canadan perustuslain uusimiskysymys, vähäväkisen väestönosan verotaakan huojentamisen tarpeellisuus, maan talouselämän kehittämisvaatimukset jne.

Kaikki nämä ovat suuria asioita, joiden ratkaisun yhteydessä me kaikki tunnemme oman "pienuutemme". Mutta kun muistetaan, että näiden kysymysten ratkaisu riippuu suurelta osalta juuri siitä, minkälaisia miehiä ja naisia ovat ne edustajat, joita nyt alahuoneen jäseniksi valitaan eri puolilta maata — ja heitä on kaikkiaan 265 — niin silloin nähdään, että me pikkuihmisetkin voimme osaltamme vaikuttaa siihen, kuka tulee nyt valituksi, jos kansakunnan etuja ja toivomuksia ei oteta huomioon maan asioiden hoidossa.

Parlamentin hajoittamishetkellä oli alahuoneessa 127 liberaalia, 92 konservatiivia, 18 uuden demokraattisen puolueen jäsentä, 13 creditistien jäsentä, 9 social Creditin jäsentä, 2 itsenäistä edustajaa ja 4 vapaata paikkaa.

Yleinen käsitys on, että paras mahdollinen ratkaisu kansakunnan ja valtion etujen kannalta olisi se, että nytkin tulisi valituksi vähemmistöhallitus, jonka täytyisi kuunnella ei vain opposition, vaan myös tavallisen kansan ääntä maan elintärkeistä asioista päätettäessä.

Paras tae siitä on meidän mielestämme se, että valitaan uudelleen alahuoneen jäsenyydessä olleet kaikki NDP:n ehdokkaat sekä heidän avukseen ja tuekseen mahdollisimman paljon muita edistysmielisiä ehdokkaita, joista valtaosa olisi tietenkin NDP:n jäseniä. Uuden demokraattisen puolueen ehdokkaat ovat kaksissa viimeksipidetyissä vaaleissa saaneet yhteensä noin miljoona ääntä, eli 13 prosenttia kaikista äänistä. Varmaa myös on, että NDP tulee nyt lisäämään äänimääräänsä sekä absoluuttisesti että prosentuaalisesti. Jos näin tulee tapahtumaan, se olisi sama kuin Canadan kansa sanoisi vaalien jälkeen muodostettavalle hallitukselle, että ottakaa arvoisat ministerit huomioon, mitä NDP:n edustajilla on asiasta sanottavana.

Canadan kommunisteilla ei ole ilmeisestikään suurta valituksi tulon mahdollisuutta näissä vaaleissa. Mainitulla puolueella on vain 12 ehdokasta ja yleensä tiedetään, että se on jättänyt nimittämättä omia ehdokkaitaan eräissä sellaisissakin vaalipiireissä, missä sillä on suurin kannatus nimenomaan siksi, että työläisten rivit eivät hajaantuisi missään sellaisessa vaalipiirissä, missä työvellä on voiton mahdollisuus. Tästä johtuu se, näin on selitetty, että alahuoneen jäseninä olleita NDP:n ehdokkaita vastaan ei ole nimitetty ainoatakaan kommunistiehdokasta. Tältä pohjalta katsoen kommunistien yhteisesti saama äänimäärä ei heijasta heidän puolueensa kannatusta ja voimaa.

Meidän käsityksemme on, ottaen huomioon sen tosiasian että jonakin päivänä on päästävä yhteistoimintaan Canadan työväenpuolueiden kesken, ja myös sen, että Canadan demokratia elpyisi ja piristyisi siitä, jos Ottawasta kuultaisiin myös kommunistiedustajain ehdotukset, me lukeudumme niihin, jotka katsovat, että yhden tai kahden kommunistin valinta voimistuttaisi edistyksellistä oppositiota ja auttaisi pitkän päälle kansanvallan asiaa Canadassa.

Lyhyesti sanoen me uskomme, että mikä tahansa enemmistöhallitus olisi nykytilanteessa vahingoksi kansallemme ja koko maallemme. Toisaalta on sosiaalisen edistyksen ja kansakunnan etujen yleisen valvonnan kannalta sitä parempi, mitä voimakkaampi ja suurempi on edistyksellisistä voimista, pääasiassa NDP:n ehdokkaista koostuva oppositio. Tässä mielessä me esitämme: älkäämme haaskatko yhtään ainoata ääntä — äänestäkäämme kukin omalla vaalialueellamme edistysmielisten ehdokkaiden valinnan hyväksi.

Muistakaamme se, että kansalaisuusvelvollisuuksien täyttäminen vaatii meitä käyttämään äänioikeuttamme, huolimatta lainkaan siitä, miten me itse kukin päätämme äänestää. Käydessämme maanantaina vaaliuurnalle, me omaksumme osavastuun maan asiain hoidosta kotona ja ulkomailla. Jäädessämme "kotipuoluelaisiksi" me kannamme siitä huolimatta tai oikeammin sen vuoksi osavastuun siitä, jos maan asioita hoidetaan kehnosti seuraavien vuosien aikana.

RANSKAN JA NLn UUDET TALOUSSUHTEET

"Kun seurasi Ranskan ja Neuvostoliiton hulmmavien lippujen lomitse Ranskan ulkoministerin de Murvillen astumista kenraali de Gaullen erikois-Caravellesta Vnukovon lentokentälle viime viikolla, tuli vaistomaisesti mieleen vielä korkeamman vieraan saapuminen Pariisista Moskovaan. Ulkoministeri Gromyko piti lyhyen ja kuivan asiallisen puheen, jossa ovet jätettiin auki joka suuntaan. Couve de Murville puhui ilman papereita — hän sai täten enemmän aikaan ja saattoi käyttää hyväkseen korostuksia — ja hän piti 'taidepausseja' suunnaten katseensa terävästi suoraan Gromykon silmiin ikään kuin hakeakseen vahvistusta ja hyväksymistä esittämilleen ajatuksille. Ilmassa oli kohtalonomaista tuntua uuden vaiheen alkamisesta Ranskan ja Neuvostosuhteissa." Näin kuvaili erään lännen lehtimies Ranskan ulkoministerin saapumista Neuvostoliittoon.

* * *

Tuskin muste oli ehtinyt kuivua lehtimiehen kirjoituksesta, kun julkisuuteen annettiin tietoja, joiden mukaan Neuvostoliiton pääministeri Kosygin oli ehdottanut Couve de Murvillelle Ranskan ja Neuvostoliiton edustajien säännöllisiä tapaamisia yhteistyön kehittämiseksi ja luottamuksen lisäämiseksi asianomaisten maiden hallitusten ja kansojen keskeen. Samanaikaisesti presidentti Mikojan esitti Ranskan presidentille kutsun saapua viralliselle valtiovierailulle Neuvostoliittoon. Tämän pidemmälle ei ole syytä tässä yhteydessä käydä ennustelemaan Ranskan ja Neuvostoliiton poliittisten suhteiden kehittymistä. Taloudellisella alalla läpimurto Ranskan ja Neuvostoliiton suhteissa on tapahtunut jo aikaisemmin.

* * *

Kauppaa seuraa lippu, sanotaan. Tämä pitää paikkansa Ranskan ja Neuvostoliiton suhteiden kehitystä ajatellen. Jo pitkän aikaa Ranska on pyrkinyt elvyttämään perinteellisiä suhteitaan sekä Neuvostoliitoon että muihin sosialistisiin maihin. Vähäeleisesti Ranska teki tyhjäksi ns. Bernin sopimuksen määräykset, joiden mukaan läntiset teollisuusmaat ovat sitoutuneet olemaan myöntämättä sosialistisille maille pidempiä kuin 5 vuoden luottoja. Tätä Ranska täydensi myöhemmin päätöksellä, jonka mukaan valtio myöntää pitkäaikaisia luottoja suoraan itäblokin ostajille ja ottaa vastatakseen kaikista vientiriskeistä. Ranskan ja Neuvostoliiton uusi pitkäaikainen kauppasopimus nostaa ao. maiden kauppavaihdon lähes 2-kertaiseksi. On syytä palauttaa mieleen myös Ranskan ja Neuvostoliiton viime talvena tekemä sopimus yhteisen v ä r i televisiojärjestelmän hyväksymisestä, mikä edustaa myös taloudellisesti suuria arvoja.

* * *

Luonnollisesti Ranskalla on omat poliittiset laskelmansa uudessa Neuvostoliiton politiikassaan. Mutta tässä näyttelevät tärkeää osaa — edellä selostettujen lisäksi — myös sellaiset taloudelliset tekijät, jotka ovat jääneet julkisuudessa miltei kokonaan huomiota vaille. Kuten muistetaan, Ranska jäädytti EECn toiminnan heinäkuun 1 päivästä lukien virallisesti sen johdosta, ettei sen esittämää yhteistä maatalouspolitiikkaa hyväksytty. Todellisena syynä on mainittu, ettei Ranska hyväksynyt Rooman sopimuksen edellyttämää enemmistöpäätösjärjestelmää ensi vuoden alusta eikä liioin mitään ylikansallisia elimiä. Nyt on esitetty olettamus, että Ranskan boikotti johtui Länsi-Saksan kilpailusta. EEC:ssä Ranskalla ja Länsi-Saksalla on niin paljon kapasiteettia ja laadullisesti vielä hyvin paljon samanlaista, että maat joutuvat väistämättä kilpailemaan keskenään maailmanmarkkinoilla, mistä tulevaisuutta ajatellen idän markkinat ovat tärkeät.

* * *

Niinpä Ranska on jo pitkähkön aikaa pyrkinyt tehostamaan vientioffensiiviaan kaikkiin Itä-Euroopan kansandemokraattisiin maihin ja Neuvostoliittoon. Se on saavuttanut jo tuntuvia tuloksia, mutta tulevaisuus lupaa vielä enemmän. Ranskalla on poliittisesti paremmat lähtökohdat, kuten Couve de Murvillen äskeinen vierailu Neuvostoliitossa osoitti. Taloudellisella sektorilla Ranska on jo pyyhkäissyt kaikki kaupan esteet idän markkinoilla.

— Kras.

Vesiongelma

Washington. — Yhdysvaltain sisäministeri Stewart Udall vaati hiljattain maailman asiantuntijoiden koolle kutsumista suunnittelemaan ohjelmaa meriveden puhdistamiseksi juomakelpoiseksi.

Sisäministeri puhui ensimmäisessä kansainvälisessä vedenpuhdistuskonferenssissa, johon osallistui valtuutettuja 65 maasta.

Presidentti Johnson kutsui koolle konferenssin, koska hän pitää vesiongelmaa erittäin kriittisenä maailmanrauhan ja tasapainon kannalta.

Ihmisen olemassaoloa uhkaa pula juomavedestä, ja suolapitoisuuden poistaminen merivedestä toisi erään ratkaisun tähän, sanoi Udall. Hän toivoi, että neuvotteluissa päästäisiin pitemmälle kuin "pelkkien teknisten tietojen vaihtamiseen".

Mitä muut sanovat

YLIKÄYTETTY "VAPAUS" SANA

Tämä "vapaus" on maan kaikkein käytetyin sana. Johnson tarjoaa Aasian kansoille mitä miellyttävimpiä "paketteja", mikä on käärittyä kunnialla sekä sidottu "vapaus" ja "demokratia" nauhalla — mutta paketissa onkin eripuraisuutta, vihaa, valtataistelua ja sotaa.

— U.S. Farm News, Iowa, elok. 1965.

OIKEIN HAASTETTU, PAAVO

. . . Lehdistöstä saamme lukea valtavista, satojen miljardien dollareiden suunnitelmista muuttaa Pohjois-Canadan mahtavien virtojen suunta tyydyttämään yhä huutavammaksi tullutta puhtaan veden tarvetta rajan eteläpuolella . . .

Paavon mielipide tässä vesikysymyksessä on yksinkertaisesti se, että antaa Canadan jokien ainakin toistaiseksi virrata jäämereen ja katsoa josko naapurilla on todellista halua auttaa itseään. S.o. panna teollisuudet puhdistamaan jätevetensä ennen kuin laskevat ne yhteisiin virtoihin . . . — Paavo Poikkinen, Vapaa Sana.

Kirjeitä

SAIRAALOIHIN "UNHOITTUNEET" ÄÄNESTÄJÄT

Kun nyt on taas tulossa vaalit, niin mikseivät meidän hallitusvirkailijamme ota lainkaan huomioon näitä sairaaloita, missä on niin paljon meitä kansalaisia, ja anna sairaaloissa oleville tilaisuutta äänestää vaikkapa jotenkin samaan tapaan kuin sotilaat äänestävät palvelupaikoissaan?

Sen luulisi hyvin käyvän päinsä esim. nunnien virastossa, jossa jokainen voisi käydä vaalipäivänä äänestämässä. Näin menetellen annettaisiin sairaillekin rohkaisua ja toivoa paremmasta, sekä tunteen, että heitä ei ole hyljätty eikä unhoitettu. Monet sairaat eivät voi terveydentilansa vuoksi mennä kotipaikalleen äänestämään eikä kaikille ole siihen kulkumahdollisuuksiakaan.

— J.S., Sudbury.

BOUMEDIENNE SELITTI TALOUSTAVOITTEITAAN

Alger. — Eversti Houari Boumedienne varoitti Algerian kansaa edessä olevista vaikeuksista puheessaan algerialaisten Ranskan-vastaisen kansannousun 11. vuosipäivänä ja antoi samalla lupauksen realistisesta taloussuunnittelusta.

Pääministeri siirsi tilapäisesti syrjään Afrikan ja Aasian maiden huippukokousta koskevat ongelmat ja kehotti algerialaisia kiristämään vyötään voittaakseen nykyiset taloudelliset vaikeudet, joista hän syytti entisen presidentin Ahmed Ben Bellan hallitusta.

Eversti Boumedienne tähdensi seuraavia kohtia selvittäessään hallituksensa taloudellisia suunnitelmia:

— Öljytuotanto lisätään ensi vuonna 40 milj. tonniin ja seuraavana vuonna 50 milj. tonniin (tämän vuoden osalta se on 25 milj. tonnia).

— Valvontaa tiukennetaan yksityisten omistuksessa olevien maatilojen ja liikkeiden osalta.

— Maatalousuudistukset tähtäävät maatalouden rakenteen nykyaikaistamiseen ja siihen, että talonpojat saavat oikeutetun osuuden.

— uusien teollisuussuunnitelmien tavoitteena on järjestää työpaikkoja Algerian kahdelle miljoonalle työttömälle.

Pääministeri tähdensi, että sekä yksityisiä algerialaisia että ulkomaisia sijoituksia otetaan vastaan. Aiemmin pääomasijoitukset ovat menneet valtion ja yksityisten omistamaan kulutustarviketeollisuuteen, jonka tuotanto ei ole kuitenkaan noussut vastaavassa määrin. Tämä on johtanut inflaatioon ja hintojen nousuun, sanoi Boumedienne.

Pääministeri kehotti ulkomailla asuvia algerialaisia teknikkoja, insinöörejä, lääkäreitä ja opettajia palaamaan kotimaahan, joka tarvitsee heitä.

Algerian kansannousun vuosipäivän juhlallisuudet huipentuivat suureen sotilasparaatiin, jota oli seuraamassa Kiinan ja Neuvostoliiton valtuuskunnat sekä vieraita 60 muusta maasta.

Neuvostoliitosta oli saapunut kaksi valtuuskuntaa, armeijan esikuntapäällikön, marsalkka Matvei Zaharovin johtama sotilasvaltuuskunta ja korkeimman neuvoston kansallisuuksien neuvoston puhemiehen Jan Peiven johtama valtuuskunta. Vieraiden joukossa oli myös Afrikan ja Aasian maiden ulkoministerikonferenssin osanottajia.

Neuvostoliiton presidentti Anastas Mikojan ja pääministeri Aleksei Kosygin sanoivat Algerian pääministerille Houari Boumediennelle lähettämässään onnittelusähkeessä, että Neuvostoliitto on valmis jatkamaan yhteistyötään Algerian kanssa

Rouva Tshiangin päätä ei palele

Washington. — Formosan presidentin Tshiang Kai shekin puoliso, joka on parhaillaan vierailulla Yhdysvalloissa, sanoi sunnuntai iltana televisiohaastattelussa Washingtonissa, että Kiinan uhka vapaalle maailmalle voitaisiin poistaa pommittamalla Kiinan ydinaselaitoksia. Hän sanoi Formosan tekevän sen mielellään, jos sillä olisi pommitukseen "sopivia aseita".

Ydinsaastetta kouluissa

New York. — Utahin osavaltion koululaiset saattavat olla suuressa vaarassa nautittuaan ydinkokeiden vapauttamaa radioaktiivista jodia, kirjoitti New York Times sunnuntaina.

Pääkirjoituksessaan, jonka otsikkona oli "Ydinlaskeuman perintö", lehti sanoi, että vuonna 1953 tehtyjen ydinkokeiden aikana osa Utahista joutui saastunnan kohteeksi. Näillä alueilla asuvien lasten keskuudessa tehdyt tutkimukset osoittavat, että useilla lapsilla on pieniä "kasautumia" kilpirauhasessa, mikä saattaa olla osoitus vaarallisesta taudista ja peräisin ydinsaasteesta.

Toukokuussa vuonna 1953 Nevadan koealueella tehdystä ydinkokeesta levisi odottamattoman paljon saastetta lähialueille. Eräiden alueiden asukkaita jopa kehotettiin pysymään sisällä useita tunteja varotoimenpiteenä. Atomienergiakomissio yritti kuitenkin tuona aikana hälventää kaikki epäilykset, lehti jatkaa.

Utahin tapaukset muistuttavat kuitenkin, että ihmiskunnalle yhä vaarallisten menneen ajan erehdysten olisi oltava varoituksina ja estettävä uudet erehdykset tulevaisuudessa lehti totesi.

PAASIO SUOMEN ULKOPOLITIIKASTA

— On mielestämme lähdettävä siitä, että ulkopolitiikka on vähintään yhtä suuressa määrin koko kansan asia kuin sisäpolitiikka on, sanoi sos-dem. puolueen puheenjohtaja, kansanedustaja Rafael Paasio puhuessaan sunnuntaina Kouvolassa.

Paasio viittasi Aasian alueilla tällä hetkellä vallitsevaan tilanteeseen ja totesi, että tässä tilanteessa erityisesti, mutta muissakin olosuhteissa on sos.dem. puolueen mielestä tarpeellista omassa maassamme tehostaa koko kansan perehdyttämistä ulkopoliittisiin päämääriin.

Puheenjohtaja Paasio jatkoi:

—Kun ulkopolitiikka siis on suuri yhteinen asia ja kun sen päämääristä ja suunnasta ei vallitse huomionarvoisia erimielisyyksiä, olisi meidän kansana kyettävä yhdistymään ulkopolitiikan alueella sisäisiä olojamme koskevien kiistojen yli ja tuettava maamme virallista, tasavallan presidentin lakien mukaista johtamaa ulkopoliittista linjaa.

— Suomen harjoittaman ulkopolitiikan päämääränä on kansallisen itsenäisyytemme ja vapautemme turvaaminen sekä rauhan ylläpitäminen ensisijassa omilla rajoillamme, mutta myös toiminta maailmanrauhan edistämiseksi tukemalla tätä tavoitetta hyödyttäviä aloitteita ja toimenpiteitä niin Yhdistyneissä Kansakunnissa kuin muuallakin, erityisesti yleisen aseiden riisunnan aikaansaamista.

— Suomen ulkopolitiikan perusteina ovat rauhansopimus ja Neuvostoliiton kanssa solmittu sopimus ystävyydestä, yhteistoiminnasta ja keskinäisestä avunannosta. Maantieteellinen asemamme ja kansallinen etumme vaativat hyvien ja keskinäiseen luottamukseen perustuvien naapurisuhteiden huolellista vaalimista Neuvostoliittoon, mutta myös muihin naapurimaihin päin, mikä velvollisuus ei ole ainoastaan ulkopolitiikan virallisen johdon vaan kaikkien kansalaisten asia.

— Tekemiensä valtiosopimusten ja sotien jälkeen omaksumiensa ulkopoliittisten periaatteitten mukaisesti Suomi ei solmi sopimuksia eikä tee liittoja muiden valtioiden kanssa, jotka tavalla taikka toisella ovat Neuvostoliiton ja muiden naapurikansojen turvallisuusetujen vastaisia.

— Kun tämä ulkopolitiikan linja on yhdenmukainen sosialidemokraattien puolueen käsitysten ja pyrkimysten kanssa, puolue tukee sitä. Ulkopoliittisten pyrkimystemme menestyminen ei ole yksin sen varassa, että noudatamme tarkoin tekemiämme valtionsopimuksia ja vältämme huolellisesti kaikkia sellaisia tekoja, jotka saattavat horjuttaa Suomen ja Neuvostoliiton keskinäiseen luottamukseen perustuvia suhteita.

— Sosialidemokraattisen puolueen käsityksen mukaan yhtä tärkeätä on, että edistämme Suomen ja Neuvostoliiton välisten suhteiden ystävällistä ilmapiiriä kehittämällä sitä monitahoista kanssakäymistä, joka on saatu alulle ja joka jo on tuottanut hyviä tuloksia. Sosialidemokraattinen puolue haluaa olla tässä kansamme etujen mukaisessa toiminnassa kaikin tavoin avuksi.

— (HS)

650 USAn professorin avoin kirje Johnsonille

New York. — Yhteensä 650 amerikkalaista professoria vaati sunnuntaina presidentti Johnsonille osoittamassaan avoimessa kirjeessä hallitusta lopettamaan "Vietnamin verilöylyn".

New York Times-lehdessä julkaistussa kirjeessä 51 yliopistoa edustavat professorit sanoivat: "Pyydämme Teitä lopettamaan verilöylyn heti. Pyydämme Teitä lopettamaan heti kylien tuhoamisen."

Kirjeessä sanottiin, että "Vietnamin kansa on joutunut tahtomattaan pommitusten ja tulitusten avuttomaksi uhriksi". "Amerikkalaisten lentokoneiden kylvämä tuho ja kuolema ylittää jo nyt suuresti Vietkongin harjoittaman terrorin. Ainoa voitto, johon tämä laaja sotaoperaatio saattaa johtaa, on Etelä-Vietnamin valloittaminen. Yhdysvaltain kansa ei varmastikaan tahdo tällaista voittoa."

"Tulemme rohkaisemaan virkaveljiämme, oppilaitamme ja kaikkia vastuuntuntoisia kansalaisia jotta he esittäisivät vastalauseensa. Myös me aiomme edelleen käyttää laillista oikeuttamme vastalauseen esittämiseen. Vastustamme teidän nykyistä Vietnam politiikkaanne avoimesti ja päättäväisesti.. Ainoastaan siten voimme osallistua rauhan palauttamiseen ja kansakuntamme moraaliseen turmeltumattomuuden suojelemiseen", todettiin kirjeessä lopuksi.

Tarkkailijoiden kertoman mukaan Vietnamissa olevat amerikkalaiset viranomaiset ovat valmiita myöntämään, että siviilihenkilöitä kuolee joka päivä pommituksien uhreina.

Amerikkalaiset lentokoneet tekevät 400—500 pommituslentoa päivittäin, ja amerikkalaiset sota-alukset tulittavat päivittäin rannikolla sijaitsevia kohteita.

PÄIVÄN PAKINA

LIIAN LATTEATA

Yhdessä tunnissa on normaalisesta 60 minuuttia.

Yleisradiomme, eli CBC:n TV:n yhtenä numerona on sunnuntai-iltaisin "Tässä tunnissa on seitsemän päivää"-niminen ohjelma.

Viime sunnuntaina se oli mitäänsanomattomien latteuksien ja tympäisevän sovinnaisuuden ja mukautuvaisuuden huippusaavutus

Oli kerran — kuten hyvissä saduissa kerrotaan, sellainenkin aika, jolloin voitiin odottaa "Tässä tunnissa on seitsemän päivää" ohjelmasta jotakin sellaista, mikä aiheuttaa ja suorastaan provosoi keskustelua ja pakoittaa kuuntelijaa käyttämään omia aivojaan.

Silloin tapahtui usein, että sanomalehtienkin palstoilla käytiin kiivasta keskustelua esitetystä ohjelmasta — jotkut tuomitsivat sen hornan kattilaan ja toiset kiittivät yhtä kiihkeästi. Joskus oli kiittäjinä oikeistopiirit, mutta usein myös se ilolla todettakoon, myös vapaamieliset kansalaisryhmät.

Mutta ne ajat ovat ilmeisesti olleet ja menneet. "Tässä tunnissa on seitsemän päivää"-ohjelmasta on kehittynyt tavallinen "viihdytysohjelma", joka ei pyri millään tavoin informoimaan ns. suurta yleisöä kiistanalaisista asioista tai tiedoista päivänpoliittisista kysymyksistä.

Meillä ei tietenkään ole mitään viihdytysohjelmia vastaan sellaisenaan. Niillä on oma aikansa ja arvonsa. Mitään vikaa ei liioin ole siinäkään kun mainitun ohjelman yhteydessä pyritään käsittelemään myös yhteiskunnallisia asioitamme kevyeen, satiiriseen malliin

Mutta kaikesta tästä huolimatta allekirjoittanut lukeutuu niihin canadalaisiin, jotka ovat läpeensä pettyneitä mainitun ohjelman viimeaikaisesta kehityksestä, mikä on tapahtunut samaan suuntaan vasikan hännän kasvun kanssa.

Ottakaamme viime sunnuntainen "Tässä tunnissa on seitsemän päivää"-ohjelma.

Sen yhteydessä nähtiin joitakin ilahduttavan hyviä näyttelijäsuorituksia. Vaaliareenalla olevien puoluejohtajain puheita ja käyttäytymistapoja matkittiin suorastaan herkullisellakin tavalla. Siinä yhteydessä pyrittiin myös vissinlaiseen puolueettomuuteen, vaikka onkin totta, että yksi puoluejohtajista, kommunistien William Kashtan, jätettiin huomioonottamatta.

Mutta tähän puoluejohtajain puheitten ja ilmeitten matkimiseen pysähtyikin "Tässä tunnissa on seitsemän päivää" ohjelman poliittinen puolueettomuus. Valtaosa vaaliasioita käsittelevästä ajasta oli omistettu vanhojen puolueiden vaalipropagandan mainostamiselle. Kuulijoille ja katselijoille pyrittiin ilmeisesti antamaan sellainen käsitys, että vaikka vaalitaisteluun osallistuu kaksi työväenpuoluettakin, joista varsinkin NDP:lla on jo suuri joukkokannatus, ja pari pienempää porvarillista ryhmää, niin "canadalaiseen kuvaan" kuuluu sittenkin vain monopolipääomaa edustavat vanhat puolueet?

Vanhojen puolueiden sirkusmaisia vaalikokouksia kuvattiin edestä ja takaa. Niistä annettiin kansallisten johtajien puheita ja yleisön suosionosoituksia. Mutta siinäkin yhteydessä ilmeni selvää puolueellisuutta liberaalien hyväksi niin, että liberaalien vaalikokouksesta lainattiin ainakin kahteen tai kolmeen kertaan se sama kohta, mistä pääministeri Pearson sai voimakkaimpia suosionosoituksia.

T ä l l a i n e n "puolueettomuus" vanhojen puolueiden hyväksi ei varmaankaan nostanut "Tässä tunnissa on seitsemän päivää" ohjelman arvoa Canadan TV-yleisön keskuudessa. Päinvastoin siitä sai sen surkean käsityksen, että mainitun ohjelman laatijat ovat saaneet tehtäväkseen vanhojen puolueiden laskevien poliittisten osakkeiden mainostamisen.

Samaan säysevien lampaiden luokkaan on luokiteltava samassa yhteydessä televisoitu viiden lapsen äidin, rouva Viola Liuzzo murhasyytöksestä vapautetun Ku Klux Klanin nuoren öykkärimisen jäsenen, Collie Leroy Wilkinsin hastattelu.

Me emme lukeudu niihin ahdasmielisiin, jotka katsovat, ettei sellaisia ihmispetoja kuin Klanin jäseniä yleensä ja erikoisesti Wilknsin tapaisia pyssymeihiä saisi televisiossamme haastatella.

Kaikin mokomin. Haastateltakoon heitäkin. Mutta älköön heille annettako miltei vastaansanomatta tilaisuutta levittää TV:n välityksellä rotuvastaista vihankylvöään.

Teki suorastaan ällöttävän vaikutuksen kun mainittu Wilkins leimasi televisiomme välityksellä kaikki kansalaisvapauksien puolustajat "kommunisteiksi" ja "pettureiksi" sekä neekerit sellaisiksi olioiksi, joiden kanssa hän ei halua ollaan missään tekemisissä, "haastattelijain" esittämättä hänelle yhtään kunnollista vastausta kysymystensä muodossa.

Kun mainittu Wilkinsa sanoi, että rouva Liuzzo sai ainakin "osittain sen minkä oli ansainnutkin" — hänet ammuttin ilman provokatiota autoonsa — niin se sai haastattelijat hieman häkeltymään, mutta tässäkin yhteydessä Ku Klux Klanin jäsen pääsi kuin koira veräjästä.

Kerta kaikkiaan "Tässä tunnissa on seitsemän päivää" viimesunnuntainen ohjelma oli alusta loppuun asti erittäin kepuli — vaikka jotkut hyvät näyttelijäsuoritukset yrittivätkin sitä painumasta kokonaan penkin alle.

— Känsäkoura.

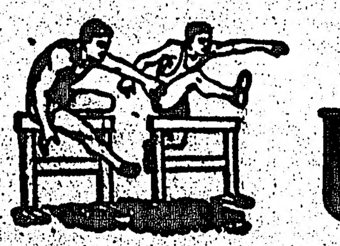

Urheilua

Ehdottaa o-kisojen muuttamista pois Mexico Citysta

Oslo. — Mexico Cityn "pikkuolympialaisiin" osallistunut norjalainen lääkäri Hans-Jacob Nedrum on ehdottanut, että vuoden 1968 olympiakisoja ei pidettäisikään siellä.

Tri Nedrum sanoi, että hän matkustaa maanantaina Turkuun, Suomeen, keskutellakseen siellä Mexico Cityn korkeuden aiheuttamista ongelmista.

Mexico Cityn "pikkukisoista" palanneiden norjalaisten ja urheilijain väitetään sanoneen, että on "epäoikeudenmukaista ja epäurheilumaisuutta kilpailla sellaisissa olosuhteissa kuin Mexico Cityssa, jonka korkeus on 2,400 metriä (1½ mailia) meren pinnan yläpuolella.

"Minä olen täydellisesti samaa mieltä heidän kanssaan", sanoi tri Nedrum Norjan olympialaiskomitealle esittämänsä raportin yhteydessä.

"Urheilu- ja lääkintäongelmaa ei voida ratkaista muuten kuin poistamalla niiden aiheuttaja — järjestämällä kisat alavammalle paikalle."

—•—

Suomi voitti Länsi-Saksan voimistelussa

Kemi. — Suomen ja Länsi-Saksan välinen voimistelumaaottelu, joka pidettiin Kemin Urheilutalossa sunnuntaina, päättyi tiukan kamppailun jälkeen yllättävän selvästi suomalaisvoittoon. Maaottelunumerot osoittivat kahden pisteen eroa 279,3—277,3 Suomen hyväksi. Vielä kolmen lajin jälkeen oli Länsi-Saksa johdossa, mutta Suomen joukkueen erinomainen loppukiri ratkaisi tuloksen päinvastaiseksi.

Jännittävä ja vaiheikas kamppailu jouduttiin käymään henkilökohtaisessa kilvassa. Suomen Olli Laiho johti vielä neljän lajin jälkeen, mutta sitten Länsi-Saksan Wili Jaschek kipusi viiden sadasosapisteen verran ohi ja vei voiton onnistuneen viimeisen telineen jälkeen vielä selvempään tapaan. Toiseksi selviytyi Otto Kestola ja kolmantena oli saksalainen Jürgen Bischoff. Rantakarin jäädessä tällä kertaa neljänneksi.

—•—

PuolanOzimek 82,5 kg mestari

Teheran. — Puolan painonnostaja Norbert Ozimek valtasi maailmanmestaruuden sarjassa alle 82,5 kiloa, saaden yhteistuloksen 472,5 kg. Luganskin kaupungista kotoisin oleva neuvostoliittolainen Aleksand Kidjajev valtasi toisen sijan — 460 kiloa ja Puolan Jerzy Kaczkowski oli kolmas 445 kg. yhteistuloksellaan.

Sisältörikas ja hieno julkaisu

"UUSI NAINEN"

irtonumeroita saatavana kirjakaupastamme seuraavat:

helmi-, maalis-, huhti- ja toukokuun numerot

Irtonumeron hinta 55c

Tilatkaa ja tutustukaa "Uusi Nainen"-julkaisuun!

Vapaus Publishing Company Limited

BOX 69, SUDBURY, ONT.

Norjalaismaali täyttyi osumista rankkasateessa

Lahti. — Haparoivan alun jälkeen Suomen joukkue kiristi loppua kohden peliään jääkiekkomaaottelun toisessa osassa Norjaa vastaan ja tuloksena oli murskaavan ylivoimainen voitto maalein 7—0, eränumerot olivat 1—0, 1—0, ja 5—0. Maaottelun lopputulokseksi tuli sitten ylivoimainen 13—1 voitto leijonamiehistölle. Norjalaiset pelasivat yllättävän heikosti—lähes 5,000:een nousseen lahtelaiskatsomon pettymykseksi. Ottelun ensimmäisen erän aikana olosuhteet olivat hyvät, mutta toisen erän lopussa alkoi rankkasade, jota jatkui lähes koko ottelun loppuajan.

—•—

Zhabotinskille "raskas" kulta; tempaisi ME:n

Teheran. — Neuvostoliittolainen Tokion kultamitalimies Leonid Zhabotinsky voitti raskaan sarjan mestaruuden tiistaina Teheranissa päättyneissä painonnoston MM-kilpailuissa. Zhabotinskin yhteistulos 552,5 kg on 20 kg heikompi kuin vuosi sitten Tokiossa.

Ylimääräisellä nostolla hän saavutti tempauksessa uuden ME:n 173 kg, joka ylittää hänen maanmiehensä Juri Vlasovin entisen ennätyksen puolella kilolla.

Hopeaa vei 545 kg:n tuloksella USA:n Gubner, joka on kehittynyt paljon viime vuodesta. Kolmannelle palkintopallille kiipesi Unkarin Karoly Ecser, 522,5.

—•—

Italia löi Puolan 6—1

Rooma. — Italia kukisti Puolan maalein 6—1 (2—0) maanantaina Roomassa pelatussa jalkapalloilun MM-karsintasarjan ottelussa. Italian vlh. Barison teki ottelussa "hattutempun" ampuan kolme joukkueensa täysosumaa. Muut maalien tekijät olivat kh. Mazzola, vvh. Rivera, olh. Mora ja Puolan ainokaisen tekijänä ovh. Pol.

Ottelua oli seuraamassa noin 95,000 matselijaa.

—•—

L-Saksa peruu kiropäätöksensä

Berliini. — Länsi-Saksan urheiluliitto on kumonnut vuonna 1961 tekemänsä päätöksen, joka käytännöllisesti katsoen lopetti kaiken urheilullisen kanssakäymisen Länsi-Saksan ja DDR:n välillä. Länsisaksalaiset urheilujohtajat tekivät tämän ratkaisun etupäässä Kansainvälisen Olympiakomitean päätöksen johdosta, jonka mukaan DDR saa osallistua omalla joukkueellaan tuleviin olympiakisoihin.

DDR:n voimistelu- ja urheiluliitolle annetaan asiasta virallinen ilmoitus, annettiin länsisaksalaisella taholla ymmärtää. Itä-Berliinissä ollaan toistaiseksi odottavalla kannalla ratkaisuun nähden, joka mahdollisesti johtaa urheilusuhteiden normalisointiin kahden Saksan välillä. DDR:n urheilujohdon taholla sanottiin, että on ensin odotettava, mitä tekoja päätöksestä seuraa.

—•—

Suomi kaatoi Norjan 6—1

Turku. — Turussa pelattiin sunnuntaina kauden ensimmäinen jääkiekkomaaottelu Suomen ja Norjan kesken. Vaikka Turussa on syksyn kuluessa pelattu kymmenittäin maaotteluita, niin tarvittiin maaottelu ennenkuin sääsuhteet olivat todella kurjat. Vettä oli satanut koko yön ja sitä jatkui pitkin päivää, mutta todellinen kaatosade valittiin toisen erän puolivälissä. Kaikesta huolimatta oli Kupittaan jää melko parhaimmassa kunnossa, vaikkakin vesijään pinnalla esti kiekon kulkua. Suomen joukkue oli ottelussa el[illegible] ylivoimainen ja voitto tuli Suomelle maalein 6—1.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Ennakkoäänestys Järvienpään kaupungeissa suoritettiin viime maanantaina. Kummassakin kaupungissa oli tällä kertaa enemmän äänestäjiä kuin viime vuoden ennakkoäänestyksessä.

Vaikka Fort Williamin tiedoitettiin pyyhkäisseen asukasluvussaan edelle Port Arthurin, niin Port Arthurin liittovaalipiirissä on äänestyskelpoisia enemmän kuin Fort Williamin vaalipiirissä. Kaikki ennakkotiedot osoittavat, että Port Arthurin vaalipiirin ympäristön paikkakunnilla NDP:n saavan suurimman kannatuksen, joka ratkee Gordon Rothneyn eduksi, vaikka äänestys kaupungissa olisikin lähes tasaväkinen. Hänen lib. vastaehdokkaanaan on B. Andras ja konservatiivi H. Smith.

Shuniah kunnallislautakunnan vaalit suoritetaan joulukuun 13 p. ja ehdokkaiden nimitys tapahtuu joulukuun 2 päivä niin lautakuntaan kuin eri kuntien virkoihinkin. Fort Williamin äänekkään valtuusmiehen Hubert Limbrickin siirtyminen asumaan Green Pointin alueelle, on hän julistautunut kunnallisneuvoston esimiehen ehdokkaaksi. W. Arthur haluaa jatkaa tehtävässä, joten kilpailu on selvää. Todellisuudessa ei kumpikaan ole esittänyt mitään huomattavaa ohjelmaa, josta taisteltaisiin.

* * *

Tuonen saalista. Martti Piilo kuoli äkillisesti viime maanantaina, sairastettuaan sydänheikkoutta. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli kuollessaan 51 vuoden ikäinen. Suomesta hän tuli Silver Mountainin perukalle v. 1930 ja uudisviljelijänä asuen työskenteli metsätyömailla. Lähinnä suremaan jäi vaimonsa Viola, 3 tytärtä, Ingrid, Marlene ja Linda, veljensä Urho, kaksi siskoa Kerttu ja Kirsti, sekä isänsä ja äitipuolensa, ynnä muita sukulaisia Suomessa. Hautaus suoritettiin keskiviikkona Riverside hautausmaahan.

Viktor Norgard kuoli Dawson vanhainkodissa. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli kuollessaan 78-vuotias. Hänen jäi suremaan miniä ja vävy, kaksi lastenlasta, sekä siskoja ja veljiä Suomessa. — ATH.

Finlandia kuorolla oli oikein hyvä päivällistilaisuus

Toronto. — Tulimme juuri haalilta Finlandia kuoron järjestämiltä laatikkopäivällisiltä.

—Voi — että siellä oli kansaa kuten muinaisessa Kaanan häissä kerrotaan olleen, mutta ei siellä ruokittukaan yhdellä leivällä ja kahdella kalalla (vai oliko se päinvastoin?). Kyllä se kansan käsi on karttuisa, tai tässä tapauksessa naisten kädet. Toimeliaat kädet saavat todella ihmeitä aikaan. Sanotaanhan, että yhteisvoimin ja yhteistoimin pystytettyä yhtenäistä muuria ei kaada mitkään maailman mahdit.

Sen tulimme taas tänään huomaamaan, kuten niin monta kertaa ennenkin.

Sydämelliset kiitokset Finlandia kuoron puolesta niille kymmenille emännille (ja miksikä ei myös miehillekin), jotka lahjoittivat syötävää ja monet aivan pyytämättä. Siellä kuuli ruokailijoilta aina vain kiitoksia. — Kaikki on niin maukasta, että silmä lisää vetää, mutta massu on niin täynnä ettei muruakaan enää sopisi.

Siinä sitä olikin Mätin pitkä käsi tarpeen kun parisataisen ruokailijajoukon ohjasi määrätyin väliajoin, että edelliset saivat rauhassa täyttää lautasensa ja katsella mieleisensä pöydän ja miellyttävän puhekumppanin. Se on kuulemma oikein lääkäreiden ehdotus, että on syötävä rauhassa ja miellyttävässä seurassa. niin ruokakin sulaa paremmin.

Sitä hauskaa seuraa näkyi olleenkin joka puolella, koska kaikkien kasvoilta loisti aivan taivaallinen hymy.

Finlandia-kuorolaiset ovatkin lähteneet oikein toden teolla ja sisulla rahan tekoon tämän toimintavuoden alussa. Oli niin mahtavat "romu" myyjäiset, jotka oli ensimmäiset kuoron historiassa. Mutta se oli vain sellaista kuin onkimista, että kuinka siinä "tärppää" ja hyvän apajanhan ne meidän toimen tytöt vetivätkin siinäkin "busineksessä".

Vielä sydämellinen kiitos jokaiselle erikseen ja kaikille yhteisesti, mutta etenkin niille ahkerille "tiskareille ja pöytään passareille". Aina hyvin tehty työ on tekijälleen kunniaksi.

Finlandia kuoron puolesta.

— Maija Wuorinen.

Japanin voittotahti jatkuu voimistelussa

Zyrich. — Japanilaiset voimistelijat saavuttivat lauantai-iltana kolmannen voittonsa Euroopasta Zürichissä järjestetyssä kilpailussa. Japani voitti ottelun pistein 285,35 —279.

Henkilökohtaisessa kilvassa Japani otti kaksi ensimmäistä sijaa puolalaisen Nicolai Kubican sijoittuessa kolmanneksi.

—•—

Martin maksoi Tokion velkansa Golovanoville

Teheran. — Englannin Louis Martin kukisti Tokion kisojen sarjan 90 kg kultamitalimiehen Neuvostoliiton Vladimir Golovanovin maanantaina Teheranissa jatkuneissa painonnoston MM kisoissa ja vei sarjan maailmanmestaruuden yhteistuloksella 487,5 kg. Martin oli Tokiossa tämän sarjan hopeamitalimies, joten osat vaihtuivat nyt MM-kisoissa. Golovanov teki nyt tuloksen 480 kg. Pronssia vei Unkarin Geza Toth, joka Tokiossa sai sarjaa alempana nostaessaan hopeaa. Tothin tulos oli 462,5 kg.

Todettakoon, että maailmanmestari Martinin tulos 487,5 kg on tasan sama kuin mitä Gonovalov teki Tokiossa kultamitaliaan varten. Maailmanmestarin tulokset eri nostoissa olivat: Punnerrus 152,5 kg. — tempaus 145 kg ja työntö 190 kg.

Punaisen Ristin ensimmäinen lääkelähetys

Geneve. — Kansainvälinen Punainen Risti on lähettänyt antibioottisia lääkkeitä ja sidetarpeita sisältävän ensimmäisen lääkelähetyksen Vietnamin sodan uhreille Pohjois-Vietnamin pääkaupunkiin Hanoihin, ilmoitettiin Genevestä.

Kansainvälinen Punainen Risti on tätä ennen lähettänyt omasta avustusrahastostaan 50,000 Sveitsin frangia Pohjois Vietnamin Punaiselle Ristille.

Lisäksi on Vietkongin Moskovassa olevan edustajan välityksellä toimitettu lääketarpeita Etelä-Vietnamissa oleville Vietkongin sairaaloille.

Maailman turuilta

TÄMÄN VUODEN MALLIMIES ENGLANNISSA

Postivirkailija George Ruffell ei koskaan riitele vaimonsa kanssa ja tarjoilee tälle joka aamu teen vuoteeseen. 35 vuotias ja 183-senttinen George ripustaa joka ilta housunsa siististi vaatekaappiin, auttaa aina astioiden pesussa ja vie vaimonsa autolla ostokeskukseen tämän suorittaessa pyhäostokset.

Perjantai-iltana herra Ruffell nimitettiin "Vuoden 1965 Sinisen Nauhan Aviomieheksi" ja hänelle ojennettiin 250 punnan palkinto Englannin hyvän perhe-elämän laitoksen järjestämässä kilpailussa, johon tänä vuonna ilmoitettiin 500 aviomiestä. Rouva Elisabeth Ruffell huokaisi kilpailun päätyttyä: "En todella uskonut hänen voittavan".

TOKION APINAT LEIKKIVÄT

Gorillat ja simpanssit eivät tunnu pitävän rautalankamusiikista, koska ne kiristelevät hampaitaan ja heittelevät mutakokkareilla lauantaina Tokion eläintarhassa esiintynyttä paikallista pitkätukkayhtyettä nimeltään "The Cutlaws".

Pikkuapinat eivät kuitenkaan olleet samaa mieltä isompien sukulaistensa kanssa, vaan innostuivat liikehtimään musiikin tahdissa, ja eräiden "asiantuntijain" mukaan voitiin niiden tanssin katsoa olevan lähinnä "letkistä" tai "monkey-a-go-go":ta.

NATO YRITTÄÄ SITOA NORJAA TILAUKSILLA

Moskova. — NATO pyrkii siirtämään norjalaisten käsiin sotatukikohtiensa radiolähetyslaitteiden kunnossapidon kirjoitti Neuvostoliiton kommunistisen puolueen äänenkannattaja Pravda maanantaina.

Artikkelia, jossa nojaudutaan skandinaavisiin lehtitietoihin, voidaan pitää Neuvostoliiton varoituksena Norjalle NATOn uusimpien suunnitelmien johdosta. Artikkelissa todetaan, että NATOlle on Norja pääasiassa toimittanut tähän mennessä sähkökalustot. Äskettäin ehdotettiin, että Norja ottaisi käsiinsä kaikkien sotatukikohtien sähkölaitteiden valvonnan. Jo tänä talvena NATO aikoo lähettää norjalaisia asiantuntijoita Kreikassa ja Turkissa oleviin sotatukikohtiinsa.

Miksi juuri nyt NATOn johtajat pyrkivät saamaan norjalaiset tuikemmin mukaan suunnitelmiensa toteuttamiseen, kysyy Pravda artikkelissaan ja antaa vastauksen: Norjasta kuuluu yhä selvemmin ja itsepintaisemmin ääniä, jotka vaativat NATOn jäsenyyttä koskevan päätöksen tarkistamista ja NATO-jäsenyydelle järkevämmän vaihtoehdon luomista. Sen tähden NATOn isännät pyrkivät liehittelemään pientä pohjoista liittolaistaan lupaamalla sille edullisen sotatilauksen.

Lehti kertoo erään Norjan puolustusministeriön virkailijan lehtilausunnossa sanoneen, että NATOn tarjous on mairitteleva, mutta siinä on sellaisiakin puolia, joita täytyy harkita. Pravda korostaa että on todellakin aihetta harkita tarjouksen kaikkia puolia.

35 leikkuupuimuria laivattiin Kiinaan

Helsinki. — Suomalaisia leikkuupuimuria laivattiin Kiinaan Kotkan satamassa maanantaina. Nyt matkalle lähteneet 35 Sampopuimuria kuuluivat 50 kappaleen erään, josta 15 laivattiin ja viime kesäkuussa.

Leikkuupuimurien viennissä päästään tänä vuonna ennätyslukuihin. Puimureita on viety Ruotsiin, Tanskaan ja Portugaliin, ja mm. Englannissa on tänä kesänä kokeiltu suomalaisia puimureita, joten toiveita on viennin alkamisesta myös sinne.

Itäryhmän maista on toistaiseksi vain Tshekkoslovakia ollut kiinnostunut suomalaisista puimureista. Neuvostoliittoon ovat tosin menneet näytekappaleet, mutta viennistä ei vielä ole tietoa.

Leikkuupuimuriteollisuutemme koetoiminnan tehostamiseksi ja koeajan pidentämiseksi ovat Suomalaiset koneet olleet puimassa myös Kreikassa ja Italiassa ns. kuivilla riisipelloilla.

TOSIASIOITA JA FANAATTISUUTTA

Kirj. DMITRI GUDKOV

Kaksi ulkopoliittista lausuntoa on kuultu miltei samanaikaisesti: Ranskan ulkoministeri Couve de Murvillen puhe ja Saksan liittotasavallalta valtuudet toistamiseen saaneen Ludvig Erhardin ohjelmapuhe. Molemmat puheet poikkeavat toisistaan hämmästyttävästi. Ranskan ulkoministerin sanat kaikuvat järjen äänenä 20. vuosisadan 60-luvulla, mutta Reiniltä kantautuu menneisyyden käheä ääni.

On syytä vertailla näiden puhujien eräitä lähtökohtia. Couve de Murville totesi Ranskan kansalliskokouksessa, että nykyisin on kaikkien Euroopan ongelmien, mm. Saksan ongelman, ratkaisemiseksi etsittävä teitä, jotka sulkevat pois voimakeinojen ja uhkausten käytön. Bonnissa sen sijaan johtavan CDU:CSU puolueen parlamenttiryhmän kokouksessa herra Erhard ilmoitti kannattavansa entistä politiikkaa — siis uhkauksilla ja voimakeinoilla painostamisen suuntausta, jatkuvan aseistautumisen ja atomiaseiden vaadinnan politiikkaa. Ero moninkertaistuu kosketeltaessa konkreettisia ja samalla kaikkein ajankohtaisimpia kysymyksiä, Länsi- ja Itä-Euroopan välisiä suhteita. Couve de Murville sanoo selkeästi: kysymys on poliittisten, taloudellisten ja kulttuurisuhteiden laajentamisesta kaikkien maiden kanssa riippumatta niiden poliittisista järjestelmistä. Erhard julistaa tämän vastapainoksi: edes normaalit diplomaattiset suhteet Saksan liittotasavallan ja sosialististen naapureiden kanssa eivät ole nyt välttämättömiä — ne eivät ole tällä hetkellä "ajankohtaisia". Kansleri Erhard kehuu järjetöntä ja fanaattista Hallsteinin oppia, joka on jo usean kerran saattanut Länsi-Saksan noloon asemaan, ja ilmoittaa kannattavansa tätä oppia. Erhard haaveilee yhä saavansa sosialistisilta valtioilta jonkinlaisen "palkinnon", mikäli hän suvaitsee olla kanssakäymisessä niiden kanssa. Kauempana todellisuuden tajusta olevia unelmia saa hakea.

Tähän spekulatiiviseen kaupustelijan sävyyn kansleri Erhard turvautuu jälleen asettaessaan vastakkain taloudelliset yhteydet ja poliittiset suhteet. Hän puhuu avoimesti ja kyynisesti jostakin hinnasta, joka on maksettu Neuvostoliiton ja sosialististen maiden poliittisista myönnytyksistä selvästi liittäen tämän kysymyksen Länsi-Saksan myöntämiin kauppaluottoihin. Merkillistä tietämättömyyttä. Ei Neuvostoliitto, vaan Länsi-Saksa on useammin kuin kerran joutunut kärsimään siitä, että Bonn kieltäytyy kaupasta, sillä Neuvostoliitto löytää helposti muualtakin niin myyjiä kuin ostajia.

Ranskan politiikka taas on tästä täysin poikkeavaa. Ranska — kuten de Murville puheessaan korosti — jatkaa menestyksellä lähentymistä sosialistisen leirin maihin.

Olen tahallisesti rajoittanut näiden kahden puheen vertailun koskemaan vain idän ja lännen välisiä kysymyksiä. Kuitenkin myös muissa erittäin tärkeissä kysymyksissä kannaottojen ero on silmiinpistävä. Niinpä saamme Bonnin virallisesta bulletiinista tietää, että Länsi-Saksa antaa voimakasta rahallista tukea Saigonin marionettihallitukselle, siis amerikkalaisten aggressiolle Vietnamissa. Ranska puolestaan ulkoministerinsä suulla jälleen kerran ja selkeästi tuomitsee tämän sodan, joka tuottaa kärsimyksiä koko Vietnamin rauhalliselle väestölle.

Kysymys on järjen ja mielettömyyden välisestä erosta. Kysymyksessä on rauhanpolitiikan järkevien päämäärien ja muille valtioille kuuluvien alueiden omistushalun välisestä erosta. Ranska on kuten näemme ennen kaikkea huolestunut omista kansallisista eduistaan — mikä on luonnollista — ja nämä sen edut osuvat yksin kaikkien rauhantahtoisten ihmisten, kaikkien valtioiden laillisten tarpeiden kanssa. Jopa kansleri Erhardinkin puheessa on tunnustus, että hänenkin maansa on "kiinnostunut" suhteiden parantamisesta sosialististen idän valtioiden kanssa, mutta tätä kiinnostustakin on hänen mielestään halveksittava.

Entä faktat siten? Ne ovat ilmeisiä: Ranskan auktoriteetti kasvaa ja lujittuu, Bonnin valtio taas menettää paitsi kauppakumppaneita, myös ystäviä. Fanaattisuutta ei meidän aikanamme noteerata.

9 BOFORIN SYYSMYRSKY POHJANMERELLÄ

Hampuri. — Laivaliikenne Pohjanmeren rannikolla lamaantui täydellisesti maanantaina alueella raivonneen yhdeksän boforin myrskyn vuoksi.

Yksinomaan Cuxhavenin satamasta haki 45 alusta suojaa myrskyltä, joka pyyhkäisi yli Hampurin alueen, Ala-Saksan ja Schleswig-Holsteinin.

5 MIESTÄ YLI LAIDAN

Belfast, Pohjois-Irlanti. — Viisi miestä on huuhtoutunut yli laidan norjalaisesta fregatista Bergenistä Irlannin pohjoiskärjessä sijaitsevan Malin Headin edustalla, ilmoitti lento- ja merimiespalvelu maanantaina. Onnettomuus tapahtui kovassa myrskyssä.

Canadalainen ja englantilainen lentokone ovat lähteneet onnettomuuspaikalle. Molemmat ovat yhdistettyjä tiedustelu- ja pelastuskoneita. Englannin laivaston vartioalus on myös matkalla apuun.

Irlannin merellä raivonnut 10 boforin myrsky pakotti monet alukset hakeutumaan suojaan Englannin luoteisrannikon satamiin.

MYRSKY YLLÄTTI KOULUPOJAT

Caernarvon, Wales. — Myrskyn yllättämät 24 koulupoikaa tulivat maanantaina alas Snowdonian vuorilta Walesissa ja jo aloitetut laajat etsinnät keskeytettiin.

Narkoosinukutuksen mittari

Narkoottisten aineiden vaikutusta potilaaseen tarkkailtiin aikaisemmin potilaan lihasten, hengityselinten ym. seikkojen nojalla. Myöhemmin tiedemiehet keksivät kojeen, joka rekisteröi aivojen biovirrat, jotka vaihtelevat nukutustilan mukaan. Mutta näin saatujen merkkien tulkinta vaatii aikaa.

Yleisliittolaisessa terveydenhoitovälineiden instituutissa Moskovassa on suunniteltu koje, jolle on annettu nimeksi encephalograf. Osoitin sekä merkinantojärjestelmä tekevät mahdolliseksi tarkkailla koko leikkauksen ajan nukutustilaa ja saada nopeasti tiedot siinä tapahtuvista muutoksista.

Koje näyttää hyvin yksinkertaiselta. Pienen pöydän alahyllyllä on virtalähde, ylähyllyllä varsinainen koje, jonka värillinen osoitin ilmoittaa potilaan unen syvyyden. Kojeen ensimmäiset kokeilut suoritettiin Moskovan kirurgisissa klinikoissa ja se on saanut kiittäviä lausuntoja. Nyt nukutusten mittari joutuu sarjatuotantoon.

Fyysikot auringon kimpussa

Uzbekistanin tiedeakatemian alaisen fysiikan laitoksen heliofysiikan osasto on useita vuosia tutkinut mahdollisuuksia sellaisen laitteen rakentamiseksi, jonka avulla Auringon energia voitaisiin muuttaa muuksi energiaksi. Auringon energia on hajaantunutta energiaa ja sen alistaminen ihmisen palvelukseen vaatii tämän energian keskittämistä.

Aikaisemmin Auringon energiaan päästiin käsiksi optisten peilien avulla. Mutta tämä menetelmä tuli hyvin kalliiksi. Tiedemiehet aloittivat uusien menetelmien etsimisen ja päätyivät lavsan levyyn, joka on peitetty alumiinilla. Se on ainoastaan 13 mikroonin paksuinen.

PIENOISLAMPPUJA

Erikoispieniä hehkulamppuja valmistaa Saranskin sähkölampputehdas. Suurin niistä on hieman maissinjyvää suurempi — 9 mm pitkä ja 3,2 mm paksu. Sen valovoima on puolitoista lumenia. Hyvin valaistussakin huoneessa tämä kirkas tähtinen näkyy etäisestäkin nurkkauksesta.

Nämä lamput ovat iskun ja tärynkestäviä ja ne toimivat lämpötilan vaihdellessa —60 asteesta plus 75 asteeseen. Käyttöikä on tyypistä riippuen 300—700 tuntia. Niitä käytetään lähinnä tietokoneissa, kelloteollisuudessa esim. rannekellojen valaisimina ja lääkintälaitoksissa.

Mielenkiintoinen koe vehnällä

Neuvostoliiton tiedeakatemian kirjeenvaihtajajäsen Ivan Tumanovin onnistui apulaisineen saada vehnäsato jyvistä, jotka oli jäädytetty — 195 asteeseen.

Neuvostoliiton tiedeakatemian kasvien fysiologiaa tutkivan instituutin tiedemiehet aikaansaivat kylmyyden, jota luonnossa tavataan vain kaukana Auringosta sijaitsevien planeettojen pinnalla. Oraalla oleva vehnä upotettiin puoleksi tunniksi nestemäiseen typpeen.

Ennen jäädytystä kasvia säilytettiin 25 päivän ajan pimeässä — 4 asteen pakkasessa. Viikon ajan vehnää käsiteltiin erikoisliuoksilla, jotka estivät jääkiteiden syntymisen. Sitten se jäädytettiin hitaasti — 30 asteeseen, ja vasta tämän valmennuksen jälkeen kasvit saivat typpikylvyn.

Joulu merkitsee yhdessäoloa

Jos teillä on ystäviä tai sukulaisia Suomessa, voitteko kuvitella sopivampaa vierailuaikaa heidän luonaan? Sillä eihän missään muualla vietetä Joulunpyhiä sellaisella lämmöllä ja kauneudella!

Siellähän ovat kaikki Joulun erikoisherkut, sekä vuosisatoja vanhat perinteet ja tavat. Mutta mikä tärkeinä, myös ne ihmiset, joiden kanssa voitte niistä nauttia.

Jos ette voi vierailla Suomessa tänä Jouluna, tässä on tilalle jotakin melkein yhtä miellyttävää. Sitä kutsutaan nimellä SAS Prepaid Service. SAS auttaa teitä järjestämään ystävänne tai sukulaisenne vierailun täällä teidän luonanne. Jos haluatte, voitte maksaa vierailijanne lentolipun osamaksuina käyttämällä SAS Pay Later-järjestelyä.

Riippumatta siitä aiotteko itse vierailla Suomessa tänä Jouluna, tai tuoda sieltä "palasen" tänne, ottakaa yhteys matkatoimistoonne tai SAS'in paikalliseen toimistoon. Heidän avullaan syntyy tästä Joulusta vaivattomasti tolellinen erikoiselämys. Tai kirjoittakaa osoitteella: SAS, Special Markets Dept.

SAS

1010 St. Catharine St. W., Montreal, Que.; UNiversity 1-8318
244 Bay St., Toronto, Ont.; EMpire 2-5228
Room 203, 211 Portage Avenue, Winnipeg, Manitoba, 943-0673

(6—20)

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 jp. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clintonin haalissa jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona. Kirjeenvaihto sihteerille: Art Siven, 3691 East Georgia St., Vancouver 6, B. C.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä torstaina kello 8 illalla ja johtokunnan kokous samana iltana, tuntia aikaisemmin klo 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kuukausikokoukset pidetään johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin kaikkina sopivina aikoina. Kirjeenvaihto sihteerille: Lyyli Pärssinen, Box 354, Sudbury, Ont.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

KOLMEN HUONEEN APARTMENTTI kylpyhuoneen kanssa Vapauden talossa. Saatavana heti. Kysykää: Vapauden konttorista, 100 Elm St. West, Sudbury, puhelin 674-4264.

VUOKRATTAVANA

KAHDEN HUONEEN APARTMENTTI Vapauden talossa. Kysykää: Vapauden konttorista, 100 Elm St. West, Sudbury, Ont. Puhelin 674-4264.

HALUTAAN

MATKAKAVERI FLORIDAN matkalle, henkilö, jolla on auton ajolupa. Lähemmin: soittakaa 866-2657.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1762 PARIS ST. SUDBURY

KAUNIITA KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Spruceen kulmassa
SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0765
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Lasten suomenkielen koulu on Finnish-haalilla tiistaisin, kello 5.30—7.00 illalla. Kaikki lapset tervetulleita!

Naistenkerhon hauska bingotilaisuus on Finnish haalilla torstaina, marraskuun 11 pnä kello 7.30 illalla.

Melody orkesteri harjoittelee Finnish haalilla maanantaisin, kello 7.30 illalla.

Kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin, kello 7.30 illalla.

Lainakirjasto on auki Finnish haalilla keskiviikkona klo 7—8 ill.

Naiset järjestävät meille rattoisan bingotilaisuuden

Naistenkerhon bingotilaisuuksissa on tavallisesti saatu nauttia piristävästä seurasta ja hyvistä ravintola-antimista sekä miellyttävistä voitoista.

Näin tulee varmaan tapahtumaan myös ensi torstaina, marraskuun 11 päivänä, jolloin järjestetään Finnish haalille naistenkerhon ensimmäinen bingo tänä syksynä. Todennäköistä on, että naiset eivät saa tilaisuutta toisen bingon järjestämiseksi ainakaan ennen joulua. Pistäydyttäänpä siis ensi torstaina hauskassa seurassa bingoa pelaamassa ja samalla hyvää asiaa auttamassa muutamilla pennosilla. Tervetuloa, sanovat emännät ja tiedoittavat, että bingopeli alkaa täsmälleen kello 7.30 illalla, jotta päästään hyvissä ajoissa myös kotiin.

ERWIN ROEPKE

Nyt auki!
"Erwin's Garage"
Puh. 675-7771
1119 LORNE ST.
Erikoistumme VOLKSWAGEN PALVELUUN JA KORJAUKSIIN
Taus B.P. autohuoltoasemalla Lähellä Cassiota
(23—30—6—13)

"Ei ole Vuoksen voittanutta" Finnish haalilla

Ensi tiistaina, marraskuun 9 päivänä, on Finnish haalilla filmitilaisuus, mistä mainittakoon erikoisesti Suomi-filmin kaunis värielokuva "Ei ole Vuoksen voittanutta". Sen lisäksi tilaisuudessa esitetään muitakin mielenkiintoisia filmejä. Tilaisuus on kaikille vapaa, mutta kustannusten peittämiseksi kerätään vapaaehtoinen kolehti. Tämä on sivumennen sanoen ainoa tilaisuus nähdä tämä mielenkiintoinen suomenkielinen filmi. Tilaisuus alkaa kello 7.30 illalla. Kaikki tervetulleita.

Kovaääniset kaduille vaalimainostyön tekoon yhdeksi päiväksi

Kaupungin valtuusto päätti tiistaisessa kokouksessaan, että kaikki puolueet saavat oikeudet käyttää kaupungin kaduilla yhtenä päivänä ennen vaaleja kello 10 ap:stä kello 6:een iltapäivällä autoissa kuljetettavaa kovaäänistä vaalimainostyönsä hyväksi.

Esitys tällaisen vaalimainostyön hyväksi tuli Uuden demokraattisen puolueen päämajasta vihjaten, että päivälehdet esiintyvät "puolueellisesti" vaaliuutisten käsittelyssä.

Uuden demokraattisen puolueen ehdokkaana on Sudburyssa valtuusmies Bur Germa ja Nickel Belt vaalipiirissä Norm Fawcett.

Peuran ja hirven pyynti alkaa maanantaina, 8 p.

Peuran ja hirven (moose) pyynti Sudburyn alueella No. 17 maantien eteläpuolella alkaa maanantaina, marraskuun 8 pnä ja päättyy lauantaina, marraskuun 20 pnä.

Usean peräkkäisen "huonon", eli kylmän ja paksulumisen talven takia peurakanta on Sudburyn, North Bayn ja Sault Ste. Marien alueilla vähentynyt niin, että metsästäjillä on nyt paljon huonommat mahdollisuudet kuin muutamia vuosia sitten. Mutta Parry Soundin, Lindsayn ja Tweedin alueiden metsissä sanotaan olevan runsaasti peuroja. Myös Manitoulin saarella kerrotaan olevan hyvät metsästysmahdollisuudet.

Tavallisille työläisille, joilla ei ole lomaa, metsästysaika on kuitenkin liian lyhyt — vain yksi viikonloppu ja viimeinen lauantai. Jos marraskuun 13—14 päivän viikonlopun aikana sataa tai on muuten huono sää, niin silloin ei ole paljoakaan metsästysmahdollisuuksia. Viime vuonna sai 130,000 metsästäjästä yksi neljästä — siis keskimäärin joka neljäs eränkävijä — kaadetuksi peuran.

Hirven, eli "moosin" metsästys päättyy myös marraskuun 20 pnä No 17 maantien eteläpuolella, mutta Sudburyn pohjoispuolella sijaitsevalla No. 9 alueella hirvenmetsästysaika kestää tammikuun 8 päivään saakka.

TILATKAA VAPAUS

Kuorolta saamme taas paljon ja hyvää

Sävel kuoron toiminta alkoi vilkkaissa merkeissä. Onnistuneen kabareen jälkeen on kuorolla useimpia rautoja tulessa. Seuraavana tilaisuutena on laatikkopäivälliset sunnuntaina, 14 pnä marraskuuta. Kuorolaiset lupautuivat vapaaehtoisesti järjestämään tämän tilaisuuden ja entuudestaan tiedämme, että laatikkopäivällisillä saamme oikean herkkuaterian. Hinta dollari, kuten tavallista.

* * *

Joulukuun 5 päivänä kuoro järjestää musikaalisen tilaisuuden Suomen itsenäisyyden ja suuren säveltäjämestarimme Jean Sibeliuksen syntymäpäivän juhlimisen merkeissä. Siellä tulee olemaan arvokas ja monipuolinen musikaalinen ohjelma. Tilaisuus alkaa kello 2 iltapäivällä. Enemmän tietoja ohjelmasta y.m. seikoista lähemmin tuonnempana.

* * *

Vaikka melkein kaikki entiset laulajat ovat mukana, ja on tänä syksynä liittynyt pari uuttakin laulajaa niin kehoittaisimme kuitenkin kaikkia laulutaitoisia tai soittotaitoisia ja musikkitoimintaan kinnostuneita henkilöitä liittymään kuoroon jo orkesterin. Kaikki ovat lämpimästi tervetulleita.

Kuoron harjoitukset ovat joka keskiviikko, kello 7.30 illalla Finnish haalilla. — S.

ALERTSIN KOKOUS 11 P.

Voimistelu- ja urheiluseuran yleinen kokous pidetään Finnish haalilla torstaina, marraskuun 11 päivänä kello 7.30 illalla.

Kokouksessa on monta tärkeää asiaa käsiteltävänä, mm. muokkausvoimistelun aloittaminen jo nyt syksyllä. Kaikki jäsenet mukaan.
— P.

YK:n valiokunta Smithiä vastaan

(Jatkoa sivulta 1)

syistä", sanotaan Washingtonissa julkaistussa US News and World Report -lehden haastattelussa.

Rhodesian valkoihoiset eivät suinkaan aio ikuisesti hallita maata, vaan he suostuvat ennen pitkää afrikkalaisen hallituksen alaisuuteen. Tätähän edellyttää jo valkoisten hyväksymä vuoden 1961 perustuslakikin, sanoi Smith. Afrikkalaiset eivät toistaiseksi kuitenkaan ole kypsiä hallitusvastuuseen, ja siitä syystä Rhodesian nykyinen hallitus vastustaa enemmistön valtaan tähtäävää Englannin aloitetta.

Smith uskoo, että muut maat tulevat Rhodesian avuksi, jos Englanti turvautuu taloudellisiin pakotteisiin.

Kansainvälinen valvontakomissio ei puolueeton

Victoria. — Eläkkeelle siirtynyt Canadan ilmavoimien eskaarinjohtaja Hugh Campbell, joka oli mm. kansainvälisen valvontakomission palveluksessa Vietnamissa sanoi täällä tällä viikolla jotta hän on vakuutettu, että yhdysvaltalaiset siinä maassa olevat joukot tulevat loppujen lopuksi joutumaan häviölle.

Samalla hän kuitenkin sanoi, että samoin kommunistiset ainekset joutuvat häviölle siitä syystä, että vietnamilaiset ovat "niin suuressa määrässä vapautta rakastavia ihmisiä".

Mr. Campbell oli kansainvälisen valvontakomission palveluksessa vv. 1961—63. Komissio koostuu Canadan, Puolan ja Intian edustajista.

Hän sanoi, että näiden maiden mainitussa komissiossa olevat edustajat olivat ylenkatsoneet Vietnamia koskevaa Geneven sopimusta osoittaessaan suosiotaan omille liittolaisilleen. Hän selosti lähemmin, että komission jäsenet olivat ummistaneet silmänsä sopimuksen rikkoumuksille.

"Oli sellaista kuin olisin olettanut etten ollut nähnyt yhdysvaltalaisia helikoptereita lentävän yllä ja yhdysvaltalaisia sotalaivoja satamassa", sanoi mr. Campbell.

"Me (canadalaiset ja intialaiset) voimme osoittaa kiinalaista torpeedovenettä vain 30 jalan etäisyydessä mutta puolalaiset eivät nähneet sitä", sanoi hän.

"Olin pahoin häpeissäni joidenkin niiden tehtävien takia, joita olin pakoitettu suorittamaan ulkoministeriön Vietnamia koskevan politiikan takia."

Kaupungin työläisiä kiitetty hyvin suoritetusta työstä

Sudburyn valtuusto on kiittänyt kaupungin työläisiä siitä, että he suorittivat Barrydowne Roadin katuviemärityöt (storm sewers) paljon halvemmalla, mitä niiden töiden suorittamisesta annettu urakkatarjous oli.

Kaupunki arvioi työn tulevan maksamaan $88,000. Alhaisin urakkatarjous työn suorittamisesta oli $118,000. Vaikka lopullisia tietoja työkustannuksista ei olekaan, yleisesti uskotaan että se tuli suoritetuksi kaupungin arviota alhaisemmalla hinnalla.

Puuhataanko Rubylle kuolemantuomion peruuttamista?

Dallas, Tex. — Piirisyyttäjä Henry Wade sanoi täällä torstaina, että hänen virastonsa on valmiina ehdottamaan Jack Rubyn kuolemantuomion alentamista elinkautiseksi vankilatuomioksi.

Ruby ampui marraskuun 22 pnä 1963 Dallasin poliisiasemalla televisiokamerain edessä presidentti John F. Kennedyn murhan johdosta pidätetyn Lee Harvey Oswaldin. Sen johdosta Ruby tuomittiin kuolemaan Hän on sittemmin vedonnut kuolemantuomiosta.

Mr. Wade sanoi esittäneensä Rubyn asianajajille kahdesti, että kuolemantuomio muutettaisiin elinkautiseksi, mutta nämä asianajajat ovat tarjouksen torjuneet.

"Rubyn hengissäpitämisellä olisi arvoa historiallisia haastattelu- ja silmälläpitäen. On vielä paljon vastaamatta jääneitä kysymyksiä", sanoi mr. Wade.

Texasin lakien mukaan elinkautiseen vankeuteen tuomittu henkilö voi päästä pois jopa seitsenvuotisen palvelun jälkeen. Vankilassaoloaikaa voidaan alentaa monella perusteella, lukeutuen siihen hyvä käyttäytyminen, verenlahjoitus ja luotettavana vankina toimiminen.

Natsijohtaja olisi "antanut anteeksi"

Washington. — Yhdysvaltain natsipuolueen johtaja George Lincoln Rockwell sanoi täällä torstaina, että hän olisi antanut "itsemurhan" tehneelle klaanijohtajalle Daniel Burrosille anteeksi sen "rikoksen" että hän oli juutalaista alkuperää, jos Burros olisi rikoksensa tunnustanut.

Myrskyjoukkolaistensa ympäröimänä Rockwell sanoi puoluepäämajassa Arlingtonissa, Va., että "Jos Burros olisi sanonut minulle totuuden, minä uskon, että me olisimme selvittäneet sen asian."

(Natsipuolueeseen kuulunut ja sen jälkeen Ku Klux Klanin jäsenyyteen liittynyt, sekä paikkakunnallaan suurlohikäärmeeksi kohonnut Daniel Burros teki virallisen selityksen mukaan itsemurhan kun New York Times tiedoitti, että hän on juutalaista syntyperää. Burrosin kerrotaan ampuneen ensin rintaansa, juosseen sitten huoneesta ulos ja ampuneen toistamiseen ohimoonsa.)

"Me emme julista pannaan juutalaisia, jotka rehellisesti liittyvät meihin", sanoi natsijohtaja Rockwell. "On vain kysymys siitä, että minä en ole vielä tavannut sellaista juutalaista, johon voisin luottaa, ja jonka kanssa voisin työskennellä. Mutta meillä on kaksi juutalaista joita käytämme solutustyössä juutalaisten järjestöissä.

"Jos Burros olisi tullut minun luokseni hyvänä valkoihoisena patriottina, sen sijaan että hän salasi juutalaisalkuperänsä, minä olisin lähettänyt hänet urkkijana (infiltrator) juutalaisten järjestöihin."

KIITOS

Haluan kiittää lämpimästi sukulaisiani, ystäviäni ja sairaskomitean jäseniä käynneistä luonani lukemisten, syömisten ja "kahvikullan" kanssa, kuin myös saamistani kukista ja korteista sairaalassa oloni aikana.

Sydämellinen kiitos työtovereilleni rahalahjasta, jonka olitte minulle keränneet.

On suloinen tunne omistaa ystäviä.

Kiittäen,

MIRIAM KAUPPINEN
SUDBURY, ONTARIO

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Tämän hetken töitä

Ontarion maanviljelysosasto antaa seuraavia ajankohtaisia neuvoja:

Jos nurmikoitanne on viime kesän aikana vaivannut rikkaruohojen paljous, niin hävittäkää ne nyt syksyllä, muuten näistä on ensi kesänä vielä enemmän haittaa. Haravoikaa ruohikko ristiin rastiin saadaksenne siitä irti mahdollisimman paljon rikkaruohoja ja hävittäkää tai viekää ne sellaiseen paikkaan, jossa ne eivät pääse kasvamaan — ainakaan ruohikollanne.

* * *

Jos sipuli- ja muut kevätkukkanne eivät viime keväänä kukkineet toivomallanne tavalla, niin siihen on ehkä syynä niiden liian ahdas kasvutila. Nyt on aika eroittaa näitä kukkia kasvamaan hiukan väjempiin tiloihin, niin ensi keväänä ne ehkä antavat entistä runsaamman kukinnan.

* * *

Vanhat vadelmapensaat on hyvä tarkistaa ja niistä leikata kaikki kuivat oksat. Jättäkää vain kaikkein elinvoimaisimmilta näyttävät oksat niin ensi kesän marjasatonne korvaa nyt nähdyn vaivan.

* * *

Gladiolus kukkien mukulat on nyt aika ottaa maasta, jos sitä ei ole tullut jo aikaisemmin tehtyä. Varret katkaistaan ja mukulat kuivataan, jos mahdollista auringossa. Kukan mukulat asetetaan tasaisesti säilöön ja hienoinen DDT-pölykerros suihkutetaan niiden pinnalle hyönteisten hävittämiseksi jo ensikesänä. Sitten ne pannaan kuivaan ja kylmään paikkaan odottamaan keväällä istuttamista.

* * *

Syksyistä hyvää ruokapöytään

Tähän aikaan vuodesta monessa perheessä syödään pumpkin (kurpitsa) piirakkaa. Jos tekemästänne piirakasta on jäänyt yli kurpitsaa niin koettakaapas käyttää se kakkuihin, pikkupuliin tai jälkiruokaan. Tulette hämmästymään kuinka hyvän maun se antaa niille.

Jos kurpitsaa ei ole saatavissa, niin voitte kokeilla sen asemesta makeita perunoita tai vaikkapa porkkanoita. Keittäkää, muhentakaa ja maustakaa, niin piirakkanne on melkein kurpitsapiirakan näköinen, etenkin kun vielä seokseen lisäätte ruskeata sokeria. Vaikka ette ehkä voikaan pettää perhettänne tällä ruoalla sanomalla sitä kurpitsapiirakaksi, niin kumminkin se antaa vaihtelevan lisän aterialle.

Maittavan ja nopean päällystyksen saa piirakkaan sen ollessa jo melkein valmiin, kun asettaa piirakan pinnalle muutamia "marshmallow" paloja ja laittaa piirakan vielä uuniin viideksi tai kymmeneksi minuutiksi, että ne sulavat ja antavat hyvän maun.

* * *

KUKKAKAALI

Kukkakaalia on vaikea puhdistaa pienistä hyönteisistä ja muista eliöistä, mutta jos laitatte kaalin laimeaan etikkaveteen, nousevat itikat pinnalle.

*

PERUNA

Heikompilaatuinenkin peruna tulee maukkaammaksi, jos laitatte keitinveteen sitruunalohkon.

*

SIPULI

Sipulin kuoriminen saa veden vuotamaan silmistä. Tämän vanhan ja tunnetun haitan poistamiseksi on keksitty keinoja. Niinpä kuoriminen höyryävän vesikattilan lähellä auttaa asiaa.

*

NAARMUT LATTIASSA

Leikatkaa vanhasta huopahatusta paloja jotka liimaatte tuolien ja pöytien jalkoihin. Lattia ei naarmuunnu huonekaluja siirreltäessä.

Lämmintä ruokaa kurkusta

KURKKUMUHENNOS

Kurkku, vehnäjauhoja, maitoa, sitruunamehua, persiljaa. Kurkku leikataan kuutioiksi ja keitetään hyvin vähäisessä vedessä noin 5 minuuttia. Vehnäjauhot sekoitetaan kylmään maitoon ja kaadetaan kurkkujen päälle, annetaan kiehua vielä vähän aikaa. Maustetaan sitruunamehulla, sokerilla ja persiljalla. Tarjotaan pääruoan lisänä.

KURKKU-TOMAATTI-SAVUKALAVUOKA

Perattua savukalaa ladotaan uunivuoan pohjalle: Kalan päälle pannaan riveihin kurkkuviipaleita ja tomaattilohkoja. Ruoka peitetään paksulla valkokastikkeella. Kuorrutetaan uunissa. Koristetaan persiljalla ja tomaatilla.

MUREKEKURKUT

Suuria vihreitä kurkkuja, lihamurekeseosta (lihapullataikinaa). Kurkut leikataan pitkittäin halki ja koverretaan. Kolo täytetään lihamurekeseoksella. Kypsennetään uunissa. Tarjotaan pääruokana salaatinlehtien päällä. Koristetaan tomaatilla ja persiljalla.

* * *

Pikkuvihjeitä pukeutumisesta

— Karkeasta kankaasta valmistetun kapean hameen helma tarttuu helposti sukkiin. Tämän voi estää neulomalla helman sisäpuolelle silkkinauhan.

— Korjatessanne hansikkaita pistäkää sormustin sormeenne. Se toimii mainiosti parsinsienenä.

— Sähköiset vaatteet (nailon, terylene, dralon ym) keräävät pölyä ja ritisevät ikävästi käytössä. Muutama tippa glyseriiniä huuhteluvedessä poistaa tämän haitan.

— Housujen prässit saadaan kestävämmäksi, jos käännetään housut nurinpäin ja painellaan laskoksen kohtaan tärkkiin kohtutetulla sienellä ennen silittämistä.

SURUN AIKANA

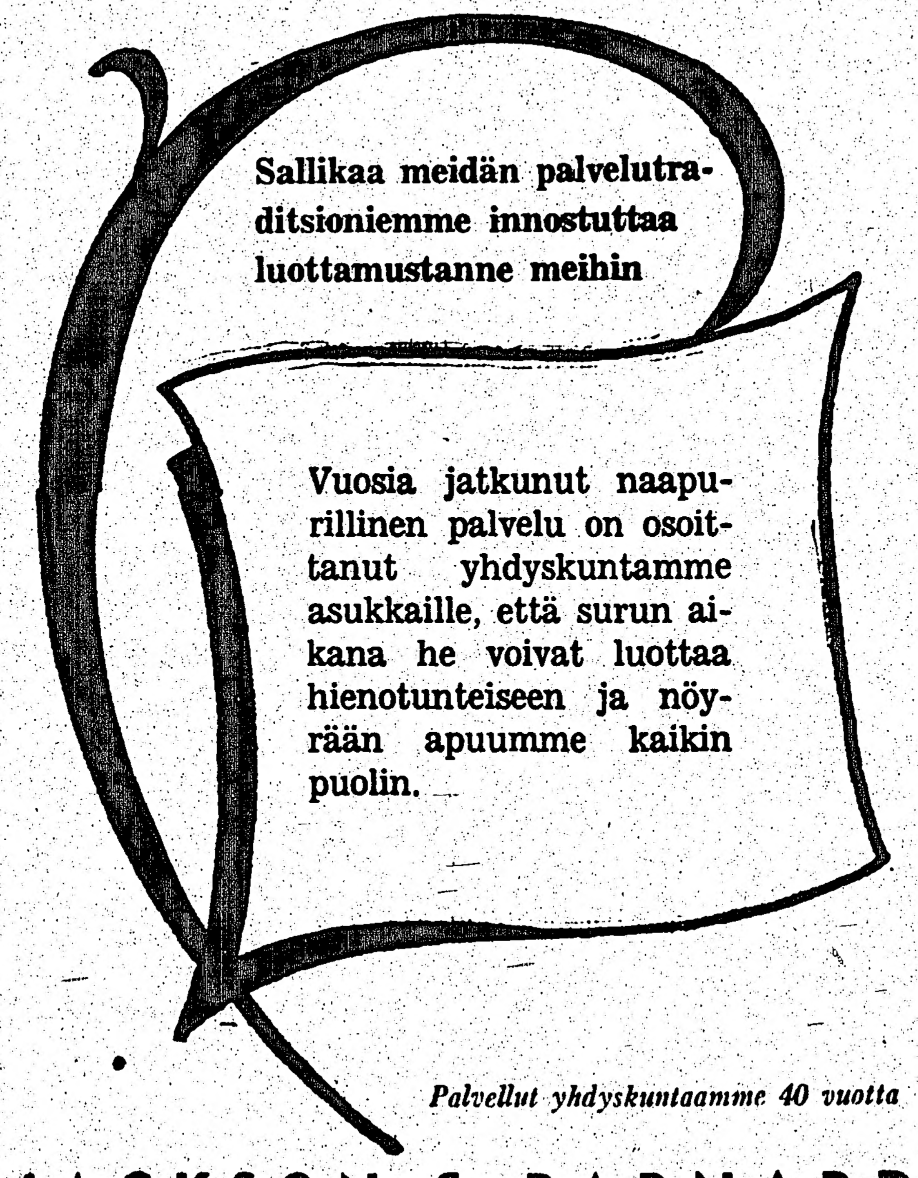

Sallikaa meidän palvelutraditsioniemme innostuttaa luottamustanne meihin

Vuosia jatkunut naapurillinen palvelu on osoittanut yhdyskuntamme asukkaille, että surun aikana he voivat luottaa hienotunteiseen ja nöyrään apuumme kaikin puolin.

Palvellut yhdyskuntaamme 40 vuotta

JACKSON & BARNARD
HAUTAUSTOIMISTO
Hienoin palvelu ei maksa sen enempää
233 LARCH STREET PUH. 673-3611 SUDBURY

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
PENTTI PENTTILÄ Kotiin 675-2941
Konttori 675-6427
125 Durham St. S. yläkerta Sudbury, Ontario

Kauppaamme saapuu
tuoretta siikaa
JOKA PÄIVÄ
LOCKERBY RED & WHITE
Puhelin 673-1820
1670 Paris St. Sudbury
(28—30—9—11)

WALLI & LAND
Laillistetut tilintarkastajat
SUDBURY
Donald A. Land, C.A.
1373 Gemmell St.
Puh. 674-9238
CHELMSFORD
Selmi Walli, C.A.
42 Main St. E.
Puh. 855-2300

PUUtavaraa
kaiken kokoista niin alhaisella hinnalla
kuin **$79** tuhat jalkaa
Täydellinen valikoima rakennustarpeita
SÄHKÖ- ja PUTKITUSTARPEITA - MAALIA
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Maantie 69 etelään Richard Lakella
Posti: Site 8, R.R. 3, Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

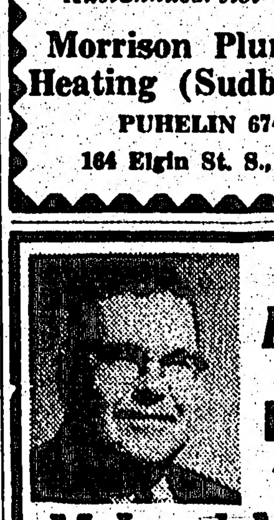

Sulo Heinolta
suosittuja
FORD
AUTOJA JA TROKEJA
McLeod Motors & Equipment Ltd.
Puh. 673-9501
Soittakaa "Collect" kauempaa

TILATKAA VAPAUS!

UUSIA NETTA MUSKETT'IN
ROMAANEJA

TÄLLAISTA ELÄMÄ ON
235 SIVUA - HINTA SID. $3.25
Netta Muskettin uusi sävähdyttävä rakkausromaani kertoo raikkaasta Jolandasta ja hänen kahdesta rakkaudestaan, joita hän ei voi vastustaa.

ROHKEA VOITTAA
268 SIVUA - HINTA SID. $2.25
Nuori Sabine on koko sielullaan kiintynyt opintoihinsa, jotka tähtäävät kirurgin kunniakkaalle uralle. Katkeruudekseen loistavalahjainen tyttö joutuu kuitenkin varojen puutteessa keskeyttämään opintonsa ja luisuu vähäpätöisiin konttoristin tehtäviin. Pettymyksen masentamana hän solmii järkiavioliiton varakkaan sir Jervis Guyesin kanssa.

Jännittävä, romanttinen, epäsovinnainen — aito Muskett
TAPAAMME JÄLLEEN
247 SIVUA - HINTA SID. $2.25
Sinä päivänä Janine oli tavallista kömpelömpi työssään: kirjeet olivat täynnä virheitä eivätkä sormet totelleet häntä lainkaan. Ja nyt hän kaiken lisäksi sai kutsun johtajan luo. Masentuneena Janine meni jalopeuran luolaan. Mutta siitä hetkestä alkoikin Janinen elämässä suuri seikkailu.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.